

Naš tednik

Krki

kulturno - politično glasilo

svetovnih in domačih dogodkov

5. leto / številka 49

V Celovcu, dne 3. decembra 1953

Cena 1 šilling

5000 metrov blaga
za pregrinjala različnih vzorcev že od
š 6.80 dalje
trgovska hiša
BRUNNER
CELOVEC - KLAGENFURT

Ostanimo Marijin narod

Za stoletnico proglasitve verske resnice o Marijinem brezmadežnem spočetju, je sedanji sv. oče proglasil leto od 8. 12. 1953 do 8. 12. 1954 za sveto Marijino leto.

Namen tega svetega leta je poglobitev Marijinega češčenja. Iz te poglobitve naj bi zrasla nova ljubezen in novo zaupanje v Marijino pomoč. Sedanji čas je tak, da more zadobiti pomoč samo od Nje, ki je rodila Kristusa. Ob njegovem rojstvu so peli angeli: „Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji.“ Ona je bila izmed vseh ljudi edina, ki je v svoji pokorščini in ponižnosti dajala Bogu slavo; zato tudi zamore sedaj s svojo priprošnjo nam miru posredovati. Ne kličemo jo zastoj: „Kraljica miru, prosi za nas!“ Saj je v Fatimi razodela, da bo svetu mir izprosila, če bodo ljudje Njo častili in po Njej ter z Njo Bogu slavo dajali in v povračilo od Boga mir prejimali.

In če bo mir, potem ne bo več gladu-jočih, ne preganjanih in zatiranih, ne bo sovraštva in medsebojne zavisti; v mirnem sožitju bo živel sosed ob sosedu, narod ob narodu.

Iz tega razvidimo veliki pomen Marijinega svetega leta, ki naj nam po skupni priprošnji miru izprosi.

To leto nalaga nam Slovincem še posebne dolžnosti. Naš narod velja za Marijin narod, naše ljudstvo za posebne Marijine častilce. O tem pričajo starodavne stolnice, ki so Mariji Vnebovzeti posvečene, o tem cerkvice po naših hri- bih in dolinah. O tem priča naša narodna pesem, ki je kot naša zgodovina trpka in bridka, a vedno se zateka k Mariji in pri Njej edini pomoči išče in najde. O tem pričajo narodna izročila — ljudska povest — iz turških časov, ki pripoveduje, kako se je Turek preplašen umikal izpred Marijinih cerkvic, se zbal Njenih podob.

Tako je bil slovenski narod v zgodovini Marijin narod in je še sedaj. Starodavna prerokba — ljudska modrost — iz okolice popolnoma protestantskega Hesselberga, ki ne časti več Marije, je vedela pvedati, da bo takrat za nemški narod posebno hudo, ko se bodo na griču pri Hesselbergu zbirali Marijini častilci. Dvakrat bridko se je ta prerokba uresničila: v Hesselbergu je bilo taborišče slovenskih izseljencev in nikdar prej in pozneje ni bilo slišati tako prisrčne molitve in tako pretresljive pesmi Mariji v čast kakor takrat. In tisti čas je viselo gorje nad nemškim narodom.

Po koncu druge svetovne vojne so se spet zbirali romarji v Krki ob mogočnem Marijinem oltarju. Prišli so tudi Slovenci, poklekli pred ta oltar. In videl jih je nemški duhovnik, slišal njih molitev in pesmi ter vzkliknil: „Ti ljudje res znajo moliti, ti res Marijo časte! Kot otroci svojo mater, tako Jo ljubijo!“ Še na smrtni postelji ni mogel pozabiti slovenskih mater, ki so po kolenih drsele okoli Marijinega oltarja. Njih besed v molitvi in pesmi ni razumel, videl pa je njih vero, slutil njih ljubezen.

Od Bermudov do Berlina

Ko je bila v francoskem parlamentu razprava o Evropski obrambni pogodbi prejšnji teden na višku, je poseglo v to razpravo — sovjetsko zunanje ministrstvo iz Moskve. Ne sicer naravnost, toda zelo vidno in deloma tudi uspešno. — Ko so preje zapadne tri velesile predlagale sovjetski vladi, naj bi se sestali zunanji ministri vseh štirih velesil v Luganu v Švici, je sovjetska vlada ta predlog dvakrat odklonila. Ko so se nato domenili predsednik Združenih držav Eisenhower, britanski ministrski predsednik Churchill in pa francoski ministrski predsednik Laniel, da se sestanejo dne 4. decembra na Bermudskih otokih, je prišla nepričakovano sovjetska vlada s svojim novim predlogom. Ta je v tem, naj bi se sestali zunanji ministri Združenih držav, Velike Britanije, Francije in Sovjetske zveze v Berlinu.

Ta predlog sovjetske vlade toliko, da ni povzročil v francoskem parlamentu nezupnice ministrskemu predsedniku Lanielu. Če ta ne bi zagrozil z razpustom parlamenta, bi komaj še ostal ministrski predsednik in konferenca na Bermudskih otokih bi bila zelo dvomljive vrednosti, ker bi bila brez Francozov. Tako pa je Laniel še dobil zupnico, toda z zelo omejenimi pooblastili sta odpotovala predsednik Laniel in zunanji minister Bidault na konferenco „velikih treh“.

Na Bermudskih otokih ...

V torek zvečer sta odpotovala z letalom iz Londona na Bermudske otoke britanski ministrski predsednik Winston Churchill in zunanji minister Anthony Eden. Dan preje je obhajal Churchill pri popolnem zdravju 79-letnico svojega rojstva in čestitke k temu dnevu so prihajale z vseh delov sveta. Neposredno pred odletom na konferenco je bila še seja britanskega ministrskega sveta, kjer so se dogovorili, kaj naj bo predvsem predmet bermudske konferen- ce. Britanska vlada je gotovo naročila svojima zastopnikoma, kako daleč smeta ugoditi željam ameriških zastopnikov z ozirom na Nemčijo, z ozirom na še druga svetovno-politična vprašanja in predvsem z ozirom na najnovejši sovjetski predlog zaradi konferen- ce štirih zunanjih ministrov v Berlinu.

Smo Marijin narod. Zato moramo posebno v tem svetem Marijinem letu pokazati, da smo vredni otroci naših prednikov. Te žive vere in ljubezni do Matere božje in naše ne smemo ohraniti samo kot dragoceno dediščino, temveč kot živ del naše vere in ljubezni. V tem bo tudi naša pomoč. Saj Marija ne bo pozabila naroda, ki ji je bil skozi vsa stoletja v svojih lepih in še posebno v svojih težkih dneh tako zvest. Kakor je pomagala nekdanj, bo pomagala tudi sedaj. Kot dobra mati nam bo stala ob strani, da bomo le mi Njeni ostali.

Medtem ko je bilo začetkoma predvideno, da se bodo na Bermudskih otokih posvetovali predvsem o rešitvi nemškega in mogoče tudi avstrijskega vprašanja, nadalje o položaju v Indokini ter na Koreji in to vse brez sodelovanja Sovjetske zveze, je položaj sedaj po sovjetski noti spremenjen.

Sedaj se bodo na Bermudskih otokih gotovo razgovarjali o istih vprašanjih, toda vse z ozirom na konferenco s sovjetskim zunanjim ministrom v Berlinu. Ugotoviti bodo morali zastopniki zapadnih treh velesil, kakšno skupno stališče bodo mogli zavzeti o teh vprašanjih, ko bodo imeli med seboj sovjetskega zunanjega ministra Molotova.

... in v Berlinu

Pred svojim odhodom na Bermudske otoke je ameriški zunanji minister John Foster Dulles izjavil, da Združene države zaenkrat še z nezaupanjem sprejemajo sovjetsko ponudbo in da si ne obetajo mnogo od konferen- ce v Berlinu. Svojo dobro voljo naj bi po izjavi ameriškega zunanjega ministra pokazala sovjetska vlada s tem, da bi dala malo več svobode narodom pod svojo oblastjo. Nadalje je poudaril ameriški zunanji minister, da Amerika na konferenci s sovjetskim zunanjim ministrom ne bi mogla nikdar pristati na opustitev Evropske obrambne zveze, kakor tudi ne bi mogla pristati na posebno vlogo komunistične Kitajske. V ostalem pa bi bila tudi ameriška vlada pripravljena razgovarjati se s sovjetsko vlado o rešitvi nemškega, avstrijskega in drugih mednarodnih vprašanj.

Zapadno-nemški kancler dr. Adenauer je izjavil z ozirom na ponudbo sovjetske vlade zaradi konferen- ce štirih zunanjih ministrov v Berlinu: Sklep sovjetske vlade, naj bi bila konferenca štirih zunanjih ministrov v Berlinu, torej v Nemčiji, še ne bo mnogo pripomogel do končne rešitve nemškega vprašanja, zato tudi ne morejo biti Nemci prepričani o uspehu take konferen- ce.

Po vseh znakih naj bi bila konferenca zunanjih ministrov velikih štirih v Berlinu meseca januarja 1954.

Pomirjenje v Trstu

Jesenska burja nad Trstom in okrog Trsta se je zaenkrat polegla. Vprašanje pa je, če ni to samo navidezno pomirjenje. Medtem pripravljajo Anglo-amerikanci s pomočjo francoskega posredovanja konferenco peterih (Združene države, Velika Britanija, Francija, Italija in Jugoslavija), ki naj bi odločili o bodočnosti Svobodnega tržaškega ozemlja. — Italija je začetkoma stavila kot pogoj za odobritev Evropske obrambne pogodbe, da bo na predvideni konferenci peterih rešeno tržaško vpraša-

nje v italijanskem smislu. Pozneje je uvidel italijanski ministrski predsednik, da v tej svoji zahtevi ne bo dobil podpore pri Anglo-amerikancih in je to zahtevo opustil. Pač pa še vedno vztraja Italija na plebiscitu, pri katerem naj bi se prebivalstvo celotnega Svobodnega tržaškega ozemlja odločilo, ali hoče pod Italijo ali pod Jugoslavijo. Umevno Jugoslavija plebiscita ne more sprejeti.

Ob priliki proslav ob 10-letnici ustanovitve AVNOJ-a v bosanskem mestu Jajcu je govoril tudi predsednik jugoslovanske republike maršal Tito. Ta je po poročilih iz Jajca izjavil, da bi bila Jugoslavija pripravljena udeležiti se konferen- ce peterih, ako bi preje dobila zagotovilo, da anglo-ameriška obljuba z dne 8. oktobra ne bo v celoti uresničena. Končno je maršal Tito dejal: „Jugoslavija je opustila zahtevo po Trstu in je s tem doprinesla žrtev v interesu miru in zaradi pripravljenosti odkritega sodelovanja. Vendar pa ne moremo doprinesti še večjih žrtev. Prepustili smo Trst Italiji, toda ne moremo ji prepustiti lastnega mesa in lastne krvi.“

Že preje je maršal Tito izjavil, da bi bila Jugoslavija pripravljena prepustiti mesto Trst s pristaniščem Italiji pod pogojem, da dobi Jugoslavija slovensko ozemlje cone A Svobodnega tržaškega ozemlja.

GENERAL WINTERTON
vrhovni poveljnik anglo-ameriških čet v Trstu (USIS).

KRATKE VESTI

Zaradi znatnega zmanjšanja števila britanskih zasedbenih čet v Avstriji so britanske čete zapustile po osemletni zasedbi dne 28. novembra štajersko glavno mesto Gradec. Večina britanskih čet bo ostala v Celovcu.

Dne 5. decembra bo dala avstrijska narodna banka v promet nove bankovce po 500 šilingov. Bankovci imajo datum 2. januarja 1953.

Italijanska vlada je proglasila ozemlje ob jugoslovanski meji od morja pri Trziču pa do Trbiža ob avstrijski meji kot vojaško območje.

Ob priliki praznovanja 10-letnice komunistične Jugoslavije je državni predsednik maršal Tito izdal obširno pomilostitev, kate- re je deležno nad 5.000 političnih pripor- nikov. — Veliko število oseb je bilo odli- kovanih.

Iz dunajske organizacije VdU je izstopil državni poslanec dr. Fritz Stüber, ki je nato s še nekaterimi izstopivšimi člani VdU ustanovil novo politično skupino, imenovano „Freiheitliche Sammlung Oesterreichs“ (FSOe).

Belgijski državni zbor je odobril s 148 glasovi proti 49 glasovom pogodbo o Evrop- ski obrambni skupnosti. Pogodbo mora se- daj odobriti še senat. Tudi holandski dr- žavni zbor je pogodbo že odobril.

Dne 17. decembra bodo na Francoskem volili novega državnega predsednika; ni še gotovo, kdo bo kandidiral za to mesto, go- tovo je samo, da sedanji predsednik Vin- cent Auriol ne bo več kandidiral.

V vladi Zapadne Nemčije so ustanovili novo ministrstvo, katerega naloga je skrb za družine in skrb za družinske zadeve.

Predsednik Južne Koreje Singman Ri in predsednik nacionalne Kitajske Čang-Kaj- Šek sta ob priliki obiska predsednika Južne Koreje na Formozi izdala skupen o- klic na vse dežele Azije, naj se zdinijo v skupni protikomunistični fronti.

Stefan Matošič, ki ga je policija izsledila v Celovcu v neki gostilni, je priznal, da je s pomočjo še dveh ali treh zločincev oro- pal in nato vrgel iz drvečega brzovlaka Bel- gijko Simono De Ridder. Matošiča bo ce- lovska policija izročila nemški policiji.

Po izjavi zastopnikov zapadno-nemške vlade je v sovjetskem ujetništvu še okrog 103.000 nemških ujetnikov.

Veliki požari so v južnokorejskem mestu Pusan uničili nad 2000 stanovanj, kar je v tem mestu pomanjkanja stanovanj še povečalo stanovanjsko bedo; nad 30.000 ljudi je brez stanovanj.

Pri volitvah v afriškem Sudanu je zma- gala stranka, ki je za čim ožjo zvezo Suda- na z Egiptom.

Politični teden

Po svetu . . .

Zadnjič smo se pomudili ob težki zunanje-politični krizi, v kateri se je znašla Francija, ko bi se morala odločiti, ali pristane na skupno evropsko armado, kakršno grade Amerikanci za obrambo pred morebitnim napadom iz Vzhoda. Ta skupna armada pa bi se v veliki meri oslanjala na zapadnonemške divizije, slednjih se pa Francozi boje.

Francoska poslanska zbornica je imela nalogo na svojem zadnjem zasedanju določiti stališče, katerega naj Francija zastopa na konferenci v Haagu, kjer so se sestali zunanji ministri šestih zapadnoevropskih držav, in ki je že minila. Prav tako in še mnogo važnejše pa je stališče Francije, katerega naj bi zastopala na konferenci treh zapadnih sil na Bermudskih otokih. Tukaj pojde za vprašanje skupnostne politike napram Sovjetski zvezi in s tem neposredno za odločitev ali je Francija za skupno evropsko armado ali pa ni.

Korak naprej in dva nazaj: politika čakanja ali neodločnosti

Po hudih besednih borbah med zagovorniki in nasprotniki zavezništva z Nemčijo v okviru Evropske obrambne pogodbe je francoski parlament sprejel resolucijo, ki sicer govori o potrebi evropske skupnosti, ne omenja pa kakega sodelovanja v evropski armadi. Francoski vladi, ki je za to resolucijo dobila večino po zaslugi desničarskih De Gaullovcv, ki so se glasovanja vzdržali, sicer ni bilo treba odstopiti. Toda zunanje-politična linija, katero je narekoval parlament, je povsem zvođenela. Kar se ratificiranja, to je zakonske odobritve pristopa k Evropski obrambni zvezi tiče, je bil storjen korak nazaj. Ob sedanjih sestavi parlamenta je o odobritvi komaj še mogoče govoriti.

Dogodki kot taki pa so šli približno takole pot: Prvotno sta francoski ministrski predsednik Laniel in zunanji minister Bidault enako odločno zagovarjala pristop k Evropski obrambni pogodbi in resolucijo v tem smislu. Ko je bil položaj v parlamentu najbolj kritičen, je Laniel izjavil, da ne bo hodil po stopinjah svojega zunanjega ministra, (ki je zagovornik sodelovanja z Nemčijo). Ta je potem zato ponudil svoj odstop, do katerega pa ni prišlo. Skupščina je na podlagi prej omenjene resolucije izglasovala zaupnico vladi in šele takrat se je mogel Bidault odpeljati v Haag, kjer je bilo že pred koncem zborovanja francoskega parlamenta zasedanje šestih zunanjskih ministrov. V Haagu so sklenili, da naj bi bili ustanovljeni dve evropski zbornici — nekakšen parlament in senat. — V Haagu je bil tudi nemški kancler Adenauer, ki je po konferenci izjavil, da so dosegli napredek. Posvetoval se je tudi z Bidault-jem radi Posarja, vendar o tem razgovoru ni bilo ničesar mogoče izvedeti.

Nepričakovan sovjetski pristanek na konferenco štirih

Čitatelji se bodo spomnili na večkratna vabila treh zapadnih sil sovjetski vladi za sestanek štirih, na katerem bi reševali avstrijsko in nemško vprašanje. Predlagale so zapadne velesile tudi kraj sestankov n. pr. Lugano. Sovjetska vlada je odgovorila vedno izogibavoče in je predlagala k takim razgovorom še petega: komunistično Kitajsko. Na to na Zapadu niso pristali.

Prav ko je bilo vzdušje v francoskem parlamentu najbolj napeto in so mnogi opozicijski govorniki opozarjali na potrebo direktnih razgovorov s Sovjeti in na tradicionalne zavezniške vezi, je sovjetska vlada objavila svojo noto trem zapadnim silam. Lanielova vlada je s svojo vodeno resolucijo bila že itak rešena, vendar je vsebina sovjetske note nedvomno ohrabril nasprotnike Evropske obrambne pogodbe predvsem v Franciji in delno v Angliji.

Sovjeti pripravljene skleniti nenapadalne pogodbe z vsemi državami, pod pogojem, da ne pride do Evropske obrambne zveze

Nota je vzbudila veliko zgledovanje po vsem zapadnem svetu. Francozi so je bili v glavnem veseli, Angleži tudi kolikor toliko, medtem ko jo Amerikanci odklanjajo. Ker govori nota o sestanku štirih, bi to odgovarjalo deloma stari želji Churchilla. Ker pa govori nota proti oborožitvi Nemčije v sklopu evropske armade, je všeč Francozom. Amerikancem pa radi tega ni všeč, ker je po svoji vsaj zunanji popustljivosti okrepila obotavljanje njenih obeh zapadnih zaveznikov.

Namen Sovjetov je preprečiti vojaški blok zapadnoevropskih držav

Vojaška pogodba s Francijo in dalekosežna gospodarska pogodba z Anglijo bi pomenili skoraj toliko kot neuspeh vsakih prizadevanj Amerike za združeno politično in vojaško Zapadno Evropo, ki bi vključevala Zapadno Nemčijo. Zadnja sovjetska nota gotovo ni izraz „večne“ miroljubnosti, temveč jo je narekovala politična nujnost. Trenutnega uspeha ji tudi ni mogoče oporekati. Do konference na Bermudih ni več daleč in bo ta konferenca nedvomno v znaku zadnje taktične poteze sovjetske diplomacije. Na vsak način se bo že takoj za tem pokazalo, ali gre za resen poizkus doseči znosnejše sožitje z zapadnimi demokratičnimi. Na vsak način gre pri vsem za globoko zasnovano gospodarsko-politično akcijo Moskve, ki skuša težišče svetovne politike prenesti spet v Evropo, potem ko na Koreji orožje ne govori več in je tudi vojna v francoski Indokini ostala zgolj kolonialna zadeva. Zapad pa niti ni imel dovolj časa, da bi podrobneje ocenil tudi sedanja pogajanja sovjetske vlade s Finsko. Gre za novo zavezniško pogodbo med Finsko in Sovjetsko zvezo, po kateri bi Finska dobila vrnjenih nekaj pokrajin in morskih ožin, ki jih je morala odstopiti po zadnji vojni. Gre pa še tudi za posojila v zlatu(!) ali v

devizah (dolarjih?). Sovjetska kupna moč v tej obliki pa je tudi Angležem interesantna. Tokrat so torej Sovjeti izigrali nekaj novih adutov. Njihov veliki protiigralac — Amerika, jih ima seveda tudi še na zalogi. Kaj bo ta na to izigral, bomo mogoče videli v prihodnjih tednih.

Bo glede Trsta ostalo pri starem?

Na vsak način je čas nekoliko zmanjšal italijanski apetit, oziroma omejil širokogrudnost zapadnih sil, ki so ga s svojimi obljubami vzbudile. Govori in piše se manj o Trstu, čeprav vsak ve, da odložitev še ni rešitev. Do konference petih bo sicer najbrž moralo priti — potem ko so jo toliko napovedovali. Vendar se nikomur nikamor ne mudi. In tako je tudi prav. Za tako konferenco je treba dobre volje in pripravljenosti. Italijansko javno mnenje se je pomirilo, ministri govore bolj stvarno, predsednik jugoslovanske vlade pa je spet podudril, da je Jugoslavija pripravljena se vsesti za mizo.

Italijani so pa s svojo zahtevo po plebiscitu v Trstu priklicali vraga, katerega si gotovo niso želeli. Ne samo v Avstriji in Zapadni Nemčiji — tudi po drugih državah so se spomnili na Južno Tirolsko in so pričeli vpraševati, kdaj menijo Italijani tam dovoliti plebiscit. Nerodna zadeva je zahtevati neka demokratična načela na ozemlju, ki je izven lastne države, obenem pa ista načela gaziti doma. Vzbudila se je slaba vest in tudi to je pripomoglo k treznejšemu gledanju.

Zgodovinska vloga Srednjega vzhoda

Prinašamo članek znanega strokovnjaka za vprašanja Srednjega vzhoda, lorda Kinrossa.

Zgodovina se često ponavlja, kar zavisi od zemljepisnih pogojev. Nekateri deli sveta so vedno bili in najbrž vedno bodo žarišče mednarodnih trenj in vojn. Med te spada Srednji vzhod. Po svoji zemljepisni legi je Srednji vzhod glavni „most“ med Evropo, Azijo in Afriko. Po njemu je šla pot vseh zavojevalcev iz Vzhoda in Zahoda od Aleksandra Velikega do Tamerlana in od Othmana do Hitlerja.

Danes se zgodovina na Srednjem vzhodu spet ponavlja. Področje, ki so ga odbranili proti zadnjemu poskusu zavojevanja iz Zahoda, je spet v nevarnosti. Tokrat mu grozi vpad iz severovzhoda. Že pred 200 leti je hotela ruska carica Katarina Velika pregnati Turke iz Carigrada in ustanoviti novo bizantinsko carstvo pod ruskim pokroviteljstvom. Če bi ta namen uresničila, bi Rusija imela prosto pot skozi Dardanele v Sredozemlje in skozi Perzijo na Indijski okean.

Dogodki po drugi svetovni vojni dokazujejo, da se ta težnja ruske politike ponavlja. Leta 1946 je Sovjetska zveza poslala Turčiji dve diplomatski noti, v katerih zahteva, da skupno z njo nadzoruje njene morske ožine. S to potezo so Sovjeti hoteli ostvariti to, česar ni dosegla Katarina Velika, in zapreti pot skozi Bospor za mednarodni promet. Turki, ki so spregledali ta namen, so zahtevo zavrnili.

Leta 1940 je Molotov pristal na osnutek pogodbe o zavezništvu z Nemčijo, Italijo in Japonsko „pod pogojem, da vsi priznajo, da je področje južno od Batuma in Bakuja tja do Perzijskega zaliva interesna sfera Sovjetske zveze.“ Zaradi teh svojih teženj je Sovjetska zveza konec leta 1945 pospešila ustanovitev „avtonomne (komunistične) države Azerbejdžan“ okoli Tabriza, ki je sovražna Perziji. Sovjetski prevratniški agenti stranke Tudeh pa so Perzijo ogrozili tudi v notranjosti z nemiri, ki so jih organizirali v Teheranu in v drugih krajih. Perzija je dvakrat proti temu protestirala pri Varnostnem svetu. Šele pod mednarodnim pritiskom se je sovjetska vojska umaknila iz perzijskega področja. Tako se je stara težnja Katarine Velike drugič izjalovila. Vendar razpolaga Sovjetska zveza še vedno s silnim orožjem. V prebujeni Perziji je danes komunistična stranka Tudeh mogočnejša kot kdaj koli poprej. Sovjeti ogrožajo Srednji vzhod prej ko slej. Kako naj se prepreči ta nevarnost?

V zadnjem času je bila zavezniška obramba Srednjega vzhoda zgolj slučajna. Sodobna vojna tehnika, ki v par dneh zlomi vsak odpor, zahteva temeljito organizacijo obrambe na mednarodni podlagi še preden

izbruhne vojna. Danes ne more več obraniti nevarnega področja Srednjega vzhoda nobena velesila kot ga je obranila v preteklosti Velika Britanija.

Ustanovna listina Združenih narodov predvideva obrambo ogroženih področij z regionalnimi obrambnimi zvezami. Zato so ustanovili Severnoatlantsko zvezo. Njene članice so pripravljene odstopiti zavezniškimi mednarodnim oboroženim silam za skupno obrambo potrebna vojaška oporišča na lastnem državnem ozemlju. Tako imajo na primer ameriške oborožene sile svoja oporišča v Angliji, Franciji, v Italiji, na Azorskih otokih in — kar je važno za obrambo Srednjega vzhoda — v Maroku. Obramba Zahoda danes ne zadeva samo velesile, temveč vse države, tudi srednje in majhne, ki tesno sodelujejo pri skupni obrambi.

Sedaj bo treba organizirati obrambo Srednjega vzhoda na mednarodni osnovi. Kako se bo treba lotiti te važne naloge? Glavno oporišče je Sueški prekop, ki leži na polovici poti po kopnem med Afriko, Azijo in Evropo. Sueški prekop je primeren oddaljen od vsakršnega morebitnega izhodišča napada.

Na sueško področje lahko prideš po morju z dveh strani. Tam so vrata Sredozemskega in Rdečega morja. Tam je na razpolago dovolj delovnih sil, tam je naravna zaloga hrane. Tam so že pripravljene sodobne naprave za pomorski promet. Podnebje tega področja je ugodno za vojaška taborišča, za skladišče in za letališče. Zato je Suez naravnost idealno in morda edino oporišče, iz katerega se lahko učinkovito brani Srednji vzhod.

Ključ obrambe je torej v Egiptu. Arabski svet, ki ga prej ko slej ogrožajo zavojevalni nameni Sovjetske zveze, ne bo mogel ostati nevtralen in išče zaščito pri Egiptu, ki je njegova glavna zaslomba. Toda le velesila z velikimi tehničnimi in industrijskimi izkustvi lahko vzdržuje na tem področju vojsko, ki je dorasla sodobni učinkoviti obrambi. Zato ima sedaj Egipt veliko odgovornost predvsem za obrambo vsega arabskega sveta in za sodelovanje med njim in Zahodom, ki bo edini lahko obranil Srednji vzhod, kot ga je v preteklih stoletjih.

Sueško oporišče vzdržuje Velika Britanija. Egipt pa zahteva, da ga Angleži zapustijo. Velika Britanija se temu protivi, ker se boji, da bi zaradi nezadostne tehnične in vojaške opreme sueškega oporišča ves Srednji vzhod lahko podlegel morebitnim napadalcem. Zato vabi Anglija Egipt, naj deli z njo odgovornost za njegovo obrambo v skladu z načeli Združenih narodov in v splošno korist.

. . . in pri nas v Avstriji

Kakor je bil pretekli teden zanimiv v zunanje-političnem pogledu, je bil zanimiv in poln dogodkov tudi v notranje-političnem življenju. Najzanimivejše pri tem je bil gotovo dokončni odstop dolgoletnega avstrijskega zunanjega ministra dr. Karla Gruberja. Verjetno je bil že pred letom, ko je bil zvezni kancler še ing. Figl, namen, da bi nadomestili zunanjega ministra Gruberja s kako drugo osebnostjo. Že pred februarjskimi volitvami so o tem govorili. Ker pa je imel dr. Gruber popolno zaupanje svojih tirolskih volivcev, do zamenjave v zunanjem ministrstvu takrat ni prišlo. Tirolci so bili namreč prepričani, da more in zna dr. Gruber najbolj zastopati koristi južne Tirolske. Tirolci namreč še vedno smatrajo, da je južna Tirolska, ki je danes pod Italijo, del njihovega nemškega tirolskega telesa. Italijani pa na južnem Tirolskem vedno bolj izpodrivajo Nemce in dobiva polagoma nekaj popolnoma nemška južna Tirolska vedno bolj italijanski značaj. Že so izračunali, kdaj bo prišel čas, ko Nemci na južnem Tirolskem ne bodo več mogli zahtevati manjšinskih pravic, ker jih bo premalo. Da se to ne bi zgodilo, bi radi avstrijski Tirolci videli v avstrijskem zunanjem ministru močno osebnost, ki bi znala in hotela varovati narodnostne koristi južnih Tirolcev. Zato so izglasovali Tirolci v deželnem odboru OeVP zaupnico zunanjemu ministru dr. Gruberju in so izrazili željo, naj bi on še naprej ostal zunanji minister. Na Dunaju pa se na željo Tirolcev niso ozirali in namesto dr. Gruberja je bil imenovan za zunanjega ministra bivši dolgoletni kancler dr. ing. Figl.

Ožji strankin odbor OeVP, ki bi moral skleniti, kdo naj bo bodoči zunanji minister, je pooblastil predsednika OeVP, kanclerja ing. Raaba, naj on sam odloči, ali more biti še dr. Gruber v naprej zunanji minister, ali pa naj sam najde novega zunanjega ministra. Kancler Raab pa je nato odšel k državnemu predsedniku dr. Körnerju in mu predlagal, naj imenuje za novega zunanjega ministra ing. Figla. Imenovanje ing. Figla za novega avstrijskega zunanjega ministra pomeni politično zmago dolnje-avstrijske kmečke zveze, ki je hotela imeti svojega zastopnika v vladi. Ing. Figl pa je zastopnik omenjene kmečke zveze. Razen tega je znano, da je imel ing. Figl razmeroma dobre zveze s sovjetsko sosedbeno oblastjo, bil pa je tudi prijatelj Amerikancev, medtem ko je dr. Gruber zidal vse samo na Zapad.

Po zaprsegi je izjavil novi avstrijski zunanji minister dr. ing. Leopold Figl, da bo njegova dolžnost in prva ter tudi edina naloga delati na tem, da doseže Avstrija čim preje svojo svobodo.

Drugi važen dogodek v notranje-političnem življenju je sporazum, ki je bil dosežen med obema vladnima strankama zaradi novega davčnega zakona. Prvič v zgodovini druge Avstrije se je zgodilo, da bo izdan davčni zakon, ki predvideva znižanje davkov in ne zvišanje davkov. Sicer sedaj trdijo socialisti, da so pristali na novi davčni zakon zato, ker je finančni minister sprejel vse njihove zahteve in predloge. Resnica pa je, da je pristal finančni minister na več sprememb, ki pa jih niso zahtevali samo socialisti, ampak vse prebivalstvo brez ozira na strankarsko pripadnost. Če bo novi zakon o davkih pomenil izboljšanje, ker bo z njim vsa davčna zakonodaja poenostavljena in ker bo upošteval predvsem malega davkoplačevalca in bo upošteval tudi veliko važnost družine, pomeni vse to prav gotovo veliko pridobitev.

Finančni in proračunski odsek državnega zbora je razpravljal minuli teden še o predlogu novega državnega proračuna in je v glavnem z delom končal. Sedaj pride predlog proračuna v razpravo v parlament. — Tudi predlog novega koroškega deželnega proračuna je v razpravi finančnega in proračunskega odseka koroškega deželnega zbora. Ko bo ta odbor predlog novega proračuna proučil, ga bo vrnil deželni zboru, ki bo nato do konca leta tudi brez vsake večje spremembe sprejel novi koroški deželni proračun za prihodnje leto.

Prihodnje leto bo takoj v začetku obeleženo po volilnem boju, ki se bo začel za to, kdo bo v bodoče odločal v naših občinah. Koroška deželna vlada je namreč odločila, da bodo dne 14. marca prihodnjega leta na Koroškem občinske volitve. Te volitve bodo v vseh občinah z izjemo Celovca in Beljaka. V Celovcu so bile namreč občinske volitve skupaj z deželnimi in državnimi volitvami že dne 22. februarja letošnjega leta. V Beljaku pa so bile občinske volitve dne 18. oktobra letos.

Kärnt. Landes-Brandschaden-Versicherungsanstalt

(Koroška deželna zavarovalnica za škodo po ognju)

Celovec - Klagenfurt, Alter Platz 30

Brzjavni: Kälabrand Ustan. 1899 po koroškem deželnem zboru Tel.: 18-46, 18-47

Pismo iz Holandije

Heerlerheide, 18. 11. 1953

V mesecu februarju t. l. smo poročali o strašni nesreči, katera je zadela v noči od 1. do 2. februarja Nizozemsko. Da je bila ta poplava katastrofalna, pokažejo spodaj označene številke, ki so vzete iz najnovejših podatkov zadnjih dni. Največje pustošenje je napravila voda v okrajih Duivenland, po slovensko „Golobje polje“, in Ouvekerk, to je pri „Stari cerkvi“. Zadnja zagraditev zgoraj omenjenih obrežij je bila dokončana v petek zvečer, dne 6. novembra t. l. ob 11.56 minut.

Cela Holandija je tisti večer težko pričakovala trenutka, ko so radiooddajne postaje oznanile zadnje izvršitev teh naporov in mojstrskih del. Vsi parni žerjavi, lokomotive in parniki so s svojimi piščalkami oznanjali tisti trenutek, ko je tehnika zmaga nad vodno močjo.

Mnogim od tisočev in tisočev beguncev, katerim je bila ob času katastrofe še možnost dana, da so se rešili, se je sedaj srce olajšalo, ko so slišali, da se bodo zopet lahko povrnili na svoje domove. Sicer to niso bili več domovi, ampak kup razmočene opeke, v kateri se je odražal še nekdanji dom. Tudi rodovitnost nekdanj dobro obdelane zemlje je zgubljena vsled slane morske vode, od katere so sedaj cele pokrajine prepojene.

Da bodo bralci „Našega tednika“ dobili malo vpogleda v te vrste gradbenih del, se mi zdi potrebno, da površno opišem zagraditev obrežja pri „Stari cerkvi“. Obrežje je bilo raztrgano v razdalji 250 metrov. Ker je voda vedno drla iz morja v nižje ležeče polje in travnike, niso pomagale vreče s peskom, pa tudi ne kamenje, da bi se preprečilo nadaljnje vdiranje vode. — Tukaj naj še omenim, da leži del Nizozemske 6½ metra pod morskovo površino. V ta namen so holandski inženirji skonstruirali takozvane „Caione“. To so neke vrste železobetonski zaboji, kateri imajo v notranjščini predale z betonskimi stenami. V vsakem predalu so mehanske zaklopnice, katere odprejo šele tedaj, ko je ta betonski zaboj na svojem mestu in pripravljen za potopitev. Eden takšen zaboj je 60 metrov dolg, 20 metrov širok in 18 metrov visok. Ko žerjavi pripeljejo ta zaboj na njemu določeno mesto, otvorijo že poprej omenjene zaklopnice, nakar se zaboj brez nadaljnjih težav potopi v vodo. Zaboj nato najprvo napolnijo s peskom, nato s kamenjem pomešanim z ilovico, obenem pa že tudi začnejo privedati asfalt, kateri povezuje in utrjuje vso omenjeno mešanic. Tako nastane iz zgoraj omenjenega cementnega zaboja cel hriček. Po izpovedbi vodilnih inženirjev stane izdelava zgoraj opisanega obrežja 15 hol. goldinarjev za vsak kvadratni decimeter. Celokupne varnostne naprave pri zgoraj omenjenih kakor tudi drugih odplavljenih obrežjih sta-

nejo en in pol milijarde hol. godlinarjev, kateri stroški pridejo seveda na račun holandske države in njenih prebivalcev.

Zalostno je pri vsem tem dejstvo, da je pri tej katastrofi 1795 oseb izgubilo svoje življenje. Da pa pri tej katastrofi ni manjkalo sočutja, je razvidno iz podpornih podatkov od vseh držav iz celega sveta, katera je dosegla do 130 milijonov hol. goldinarjev. Razven tega je bila tudi materialna podpora zelo obilna, katera je vsaj delno pomogla onim, ki so še ostali pri življenju, do nove zgraditve doma in opreme notranjščine novega doma. Vsekakor bo ta vodna katastrofa od leta 1953 na Nizozemskem še mnogim rodovom ostala v spominu.

Da so Holandski dobri graditelji mostov in drugih vodnih naprav, je že morda marsikom znano. Istotako so tudi dobri graditelji na suhem. Te dni so namreč dovršili na rudniku Oranje Nassau II v Heerlenu, najvišji dimnik v celi Evropi. Vznožje tega dimnika ima premer 16 metrov, od katerih se odračuna dvakrat po dva metra železobetonske stene. Notranji prostor znaša torej v premeru 12 metrov. Višina dimnika je 155 metrov, kateri je okoli in okoli razsvetljen. Krstili so ga „Jakob iz Heerlena“. Seveda ne stoji sam, kajti zraven njega stoji tudi njegov sodrug „Dolgi Janez“, katerega so postavili že leta 1932, in ima tudi lepo višino od 135 metrov. Tujcu, ki pride v Heerlen, ni potreba vprašati, kje je, kajti že po teh dveh dimnikih mu bo znano, da je na južnem delu Limburga.

Poročevalec iz holandskih revirjev.

Na cesti

Povsod sem in nikjer doma,
siroti vedno sreča laže;
oholi svet je brez srca,
čim dalje grem, tem dalj mi kaže.

Berač na cesti mi je brat
in vsak, kdor nima svoje strehe.
Vsi nosimo od vrat do vrat
na rami križ za tuje grehe.

In kaj jih je še spred in zad
na cestah, krog in krog po klancih!
Ogreva tuja srca hlad,
sočutja ni celó pri znancih.

Boli me, pa ne godrnjam,
navajen sem tako živeti. —
Na prazne marnje nič ne dam,
najboljše je — molče trpeti.

Limbarski

Bedaka po smehu poznaš.

Neumnež in strahopetec mnogo sprašujeta.

J. Š. Baar — Al. Nemeč:

ZEMLJA IN LJUDJE

Roman

(46. nadaljevanje)

„Kruh je prodal in si nož kupil,“ je tedaj o njem rekel Cimbura.

Putimci so sicer vedeli, da notar ni kupoval zase, toda niti sanjalo se jim ni, da je dražil za — Cimburo.

Nekaj let se je držal Klasek v Pisku nad vodo. Zganjal je politične shode, agitiral, bil zastopnik raznih, večinoma nemških zavarovalnic zoper ogenj, konjski prekupčevalec. Na koncu je bil posredovalec ženinov in nevest, dokler ni lepega dne zginil iz Piska. Zapustil pa je le kup dolgov.

„V Ameriko je odšel,“ je krožila o njem govorica.

„Sreča, da nima otrok,“ so govorili v Putimi.

„Ali pa je prav to njegova nesreča,“ je resnobno odkimal Cimbura in niti besede več ni spregovoril o njem. Samo neumorno se je ubijal na zanemarjenih poljih, da bi nadomestil to, v čemer se je Klasek nad njimi pregrešil. — Popravljaj in prezidoval je vsa gospodarska poslopja in po nekaj letih Klaskove gruntarske bajte ni bilo več spoznati.

„Tu pa Cimbura sebi pripravljaj kot,“ so zaslutili ljudje in se niso zmotili.

VIII.

Končno se je zdelo, da pridejo na Dunaju na krmilo pravičnejši ljudje. To je bilo leta 1870., ko je začel pihati nam prijaznejši politični veter.

Našemu narodu so kakor jokajočemu o-

troku vsaj obljubili enakopravnost, kronanje, izpolnitev njegovih jezikovnih zahtev. Narod je verjel kot otrok, se veselil in upal. Začasno so se polegli besni valovi političnega boja tudi zato, ker je misli vseh zajela nova vojna, v katero se je spustila Francija s Prusko.

V tej mirnejši dobi se je kraljevi Pisek lotil dela. Zbralo se je nekaj glav in ostvarilo načrt, ustanoviti v mestu kmetijsko šolo. Misel se je prijela in rasla. Zanjso so se posebno zanimali veleposestniki in si jo želeli. Z načrtom so se strinjali knez Paar, knez Vindišgrec, oba Švarcenberg — Orlicky in Hlubocky — in knez Lobkovic, ki imajo posestva v pišeškem okraju ali vsaj v njegovi bližini. To je bila doba gospodarskega razcveta. Kakor povsod so se tudi v gospodarstvu opuščale stare izhojene tirnice, iskale so se nove poti in načini, kako bi se dal donos v gospodarstvu povečati. Stroj je tudi tukaj rinil ljudi iz skednjev in s polj.

Gospodskim posestvom je bilo treba ne kakor do sedaj samo surovih, strogih čuvarjev, kaščarjev in oskrbnikov, temveč tudi izšolanih, stroje razumečih glav, posebno ko so začeli v tukajšnjem kraju gojiti nove plodove, sladkorno peso, cikorijo, ko so delali poskuse s hmeljem in vrbo košarko, ko so iskali nove vire v zanemarjeni živinoreji in opuščnem ribništvu.

„Sposobnih ljudi potrebujemo kakor soli,“ so soglasno tožili ravnatelji veleposestev, „podrejenih ljudi, ki bi natančno izvrševali naše načrte, ukaze in nadzirali delavce. Toda kje jih dobiti?“

„Kmetijska šola!“ — Končno je bila izgovorjena ta odrešilna beseda.

Pokojni Valentin Weiss

Dne 19. novembra je v Žitari vasi zaprl svoje trudne oči gospod župnik Valentin Weiss v starosti 83 let. Bil je eden najstarejših in najzaslužnejših naših slovenskih duhovnikov, dušnih pastirjev in političnih voditeljev slovenskega ljudstva.

Sin veselega Roža, iz Kaple kakor njegov sošolec in prijatelj Singer Stefan, sin starih rožanskih premožnih kmetov, sta oba dovršila svoje študije v Celovcu v Marijanišču. Študirala sta dobro in zrelostne izpite sta oba zdelala z odliko; to pa je tedaj nekaj pomenilo. Žal ne eden ne drugi ni nadaljeval študija na vseučilišču. Stari naši premožni kmetje so znali držati premoženje, prave organizacije, ki bi bila kaj pomagala, pa tedaj v Celovcu ni bilo.

Leta 1895 je mladi gospod dovršil duhovniško študije. Takoj je dobil mesto v celovškem Marijanišču kot prefekt. Za to službo so jemali nadarjene mlade duhovnike, ki so imeli sposobnosti za občevarje z dijaki višjih gimnazijskih razredov. G. Weiss je bil spreten in priljubljen prefekt in dober govornik. Po enoletnem službovanju so navadno prefekti že prišli iz Marijanišča ven v dušno pastirstvo na deželo in v mesta. G. Weissa so postavili v kočljivo službo v mesto Beljak. V Beljaku je bila tedaj in je še danes, obilica ljudskih in srednjih šol, tam je bila tudi obrtna šola. Kaplani so bili takrat obenem katehetje, danes so nastavljeni stalni veroučitelji. Treba je bilo v tistih letih za katehetsko delovanje posebno sposobnih gospodov in nastavitve v Beljaku je pomenila, da dotičnemu škofijstvu posebno zaupa. V šolskem letu 1896 je bil g. Weiss drugi katehet, naslednje leto je bil imenovan za prvega kateheta in za voditelja katehetske službe.

Tedaj je bilo prazno župnijsko mesto na Djekšah. Tja je odšel Weiss kot župni upravitelj, ostal pa je tam samo dve leti, ko so ga poklicali v Velikovec. Kot kanonik je tukaj prišel pod vodstvo izkušnega dekana Čemerja in socialno ter politično izurjenega župnika rodoljuba Treiberja. V Velikovcu je bila takrat krepka slovenska posojilnica, za katero je bilo treba spretnega poslovodja. V Velikovcu je bil potreben tedaj tudi pomočnik pri Gospodarski zadrugi Sinča vas, ki je imela v Velikovcu podružnico, in je tam sprejemala kmetijske pridelke, ki so jih kmetje dovažali v Velikovec. Kanonik Weiss je bil na vse strani izvrstno uporabljen, bil je izboren zadržnik. V Velikovcu je delala že tedaj nemško-nacionalna politika vse mogoče ovire. Weiss pa je znal vljudno in olikano nastopati, da nasprotovanje ni postalo pretežavno.

V Velikovcu je g. Weiss ostal samo štiri leta. Bil pa je že devet let v duhovniški službi, nabral si je že potrebnih izkušenj in hotel je priti na samostojno župnijo. Ko je bila leta 1904. razpisana župnija v Žitari vasi, je Weiss prosil za to mesto, ki ga je tu-

di dobil. Tukaj je ostal celih 49 let, vse do svoje smrti kot spreten dušni pastir, obenem pa kot vzoren gospodar in oskrbnik župnijske ekonomije. G. Weiss ni povpraševal, ali bi mu mogoče kaka druga župnija materialno več nesla, ni se pehal za takozvane višje duhovniške službe. Kjer je začel, tam je hotel nadaljevati in je uspešno nadaljeval tudi v letih neusmiljene vojne. Hotel je videti sadove svojega pastirovanja in jih je doživljal, ko se je mogel prepričati, da je v njegovi Žitari vasi ohranjeno še staro versko življenje.

Naj bo blagemu pokojniku Bog obilen plačnik za vse, kar je blagi župnik govoril na prižnici, kar je učil v šoli, za vse dobrote, ki jih je izkazoval svojim faranom in za vse dobro, kar je storil natihoma in je samo Bogu znano. Naj blagi dhovnik v miru počiva na žitarskem pokopališču in naj mu ljudstvo ohrani hvaležen spomin.

Requiescat in pace!

Božji blagoslov

Z višave božji blagoslov
na zemljo v kapljicah rosi,
nabirajo jih angelci,
škropijo z njimi slednji krov.

Na mesta, trge in drugod,
na slednjo tiho gorsko vas
deži z višine slednji čas,
dviguje rast in daje plod.

Nad poljem kakor nad vasmí
sprivnostno plava božji duh,
varuje nam vsakdanji kruh,
da klasje srečno dozori.

V teh božjih kapljicah je moč,
krepilo našega srca,
življenje celega sveta,
vsa sreča, zdravje in pomoč.

Studence nam odpirajo,
potoke milosti, dobrot,
napajajo vsak gorski kot,
kjer žejne duše hirajo.

In kjer rastline pešajo,
tam kapljice prilivajo,
hladijo in umivajo,
da glavice ne povešajo.

Hvaležno jih sprejema svet,
suši se tmje in osat,
sočutno brata rodni brat
objema in poljublja spet.

L i m b a r s k i

Lahko je biti junak izza plota.

Bojazljiv pes mnogo laja.

Oči več vidijo kakor oko.

Da, samo ta nam jih preskrbi in vzgoji. Le hitro jo je treba ustanoviti, spraviti v življenje. Mesto Pisek bo dalo zanjso dom, okraj bo plačal učitelje, samo učence je treba dobiti, zbuditi zanimanje za šolo. Zato ni dovolj časopis „Potnik“, treba je sklicati shod, kmetom stvar razložiti, opozoriti jih na korist in jih navdušiti, da bodo svoje sinove dali v šolo.

Sklicano je bilo veliko kmetijsko zborovanje, na katerem naj bi se obravnavalo o enem samem predmetu — o novi kmetijski šoli. V resnici se je posrečilo zbuditi zanimanje za šolo po vsej širni okolici. Več se je govorilo o njej kot o vojski, o kateri nihče ni rad govoril, ker je tudi tokrat zmagovala Pruska, Francozi pa bežali. Na shod v Pisek je prišlo vse črno kmetov.

Tudi Cimbura je šel. Sedaj z veseljem in brez prigovarjanja. Saj je o tem pogosto premišljal, da gospoda imajo šolo; gimnazije, realke, visoko šolo — in da bi se tudi za kmeta spodobila nekaka takšna šola, kjer bi se učili spoznavati lastnosti živine in zemlje, dreves in žit, kjer bi jih naučili, kako zdraviti konje in ovce, kako gojiti zelenjavo, kjer bi jih seznanili s čebelami in pticami. Mnogo je o tem premišljal in sklepal, toda vselej se mu je stvar zdela neizvedljiva. Sedaj pa nepričakovano bere, da se bodo njegove lepe sanje, kmetijska šola, izpolnile.

„Oba bom zapisal vanjo — Martina in Vaška, da bodo iz fantičev izvrstni kmetje,“ se veseli med potjo v Pisek. Tudi druge spodbuja in navdušuje — in naravnost gori od želje, da bi se šola začela.

Na shodu se je postavil lepo spredaj, da bi vse dobro slišal in mu nič ne bi ušlo.

Tokrat je shodu predsedoval knez Lobkovic. Kmetom je izrekel lepo dobrodošlico, izrazil veselje nad številno udeležbo — in jih pozval, naj bodo lepo tiho, spodbudil jih je tudi, naj prosijo za besedo, če bi jim bilo kaj nejasno, naj vse temeljito povprašajo in o vsem povedo tudi svoje mnenje.

„Da, tako mora biti,“ je bil zadovoljen Cimbura, tako mu je to ugajalo. Čemu vpitje in prepiri, drug za drugim naj se oglašijo in povedo svoje mnenje in spet poslušajo, kaj mislijo drugi. Tudi to mu je bilo všeč, da na zborovanju nihče ni kadil in se tudi pivo ni točilo.

„To je samo toliko časa, dokler je knez navzoč. Ko bo on odšel, bo takoj drugače,“ je nekdo razlagal Cimburi. Toda ni se imel časa ozreti, kajti na tribuno se je postavil govornik in že je nagovoril poslušalce: „Narod moj! Dragi češki kmetje!“ se je oglašil z zvočnim glasom. Kakor da bi jih s svileno ruto pobožal, tako prijetno je ta navdušeni nagovor poščegetal kmete po ušesih. Govornik je dolgo razpravljaj najprej o potrebi izobrazbe sploh, preden je prešel na izobrazbo kmečkega ljudstva. Povzdigoval je kmečki stan, jedro in steber naroda ga je imenoval, zavil je v zgodovino, celo do husitskih vojn je prišel in proslavljal junaštvo čeških kmetov na jugu in omenil celo Belo goro.

Nekam nepotpežljivo in samo na pol je poslušal Cimbura.

„Premalo govori o šoli, ne more priti nanjo — to, kar pripoveduje, smo že stokrat slišali. — Tudi Klasek je po gostilnah tako govoril,“ je godrnjal sam pri sebi Cimbura. Toda čakal je zaman.

ZA STARČEV SPOMENIK SO DAROVALI:

Mastigi, Ričja ves, 15.—; Josef Schnabl, Zgornje Dobje, 20.—; Anton Gyergyek, Breitenau, 10.—; Marija Janesch, Tinje-Vabnja vas, 10.—; vas Poturje, 174.—; vas Radna vas, 100.—; Johan Trink, Vognje polje, 30.—; Anton Golob, vlg. Pavlin, Gorice, 30.—; Josef Rogač, vlg. Filli, Loče, 32.—; Terezija Ogriss, Mala vas, 10.—; Janez Petrič, 30.—; Anton Dolinšek, Bela, 10.—; Josef Olip, Obirsko, 5.—; neimenovani iz Zg. vesce, 30.—; Erlendorf, 30.—; vas Ločilo, 109.—; neimenovani iz Korpič, 50.—; Jožef Dermuc, 20.—; J. K., Globasnica, 10.—; Matija Inzko, Sveče, 40.—.

Pri nas na Koroškem

je mogel ogledati nabiralnik od znotraj, nato pa smo šli v veselem sprevedu nazaj v Malošče, kjer je požarna bramba pokazala, kakšen pritisk ima novi vodvod. Godba pa je še nekaj časa muzicirala na vaškem trgu, in tako zaključila to redko slovesnost.

HORCE — POGRČE

Čas beži, tako je tudi nas prehitel, da smo zašli z našim poročnim poročilom že v advent.

V nedeljo, dne 15. novembra, sta sklenila zakonsko zvezo Hanzij Kežar in Rojakova hčerka Anica Hobel.

Hanzij je slišal govoriti med starimi možakarji, da bo letos huda zima. Tudi pot od Horc do Pogrc je slaba in mnogokrat s snegom zametena, pod oknom stoji je tudi mrzlo. Zato je sklenil pripeljati Anico kar k sebi na dom. To svojo namero pa je hotel izvršiti popolnoma tiho, zato je sklenil iti sam v svate ter prositi Rojakovega očeta za Anično roko. Skrbelo ga je pa, kako bi pri očetu začel. Pa mu pride na misel: „Saj se je tudi moj oče ženil, njega povprašam za svet.“ Kakor izgleda, ga je oče dobro podučil, da je bil Rojakov oče takoj voljan

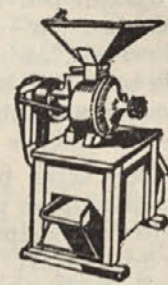
GLINJE

Smrt se kaj rada oglašja pri nas. Imamo letos že 12 pogrebov. Od avgusta sem umirajo samo čez 80 let stari farani, Marija Frumlacher 82 let, Ana Travnik 79 let, Valentin Wedenig 87 let. Dne 8. nov. je umrl Janez Fritz, p. d. Hubar, korenina starih Glinjčanov. Bil je 80 let star. Bolehal je na žolčnem raku. Rad je pripovedoval o lepih časih narodnega življenja v Glinjah, ko so ustanavljali ljudstvu v dobro hranilnico in posojilnico pri Cingelcu na Trati in čitalnico. 40 let je posojilnici požrtvovalno predsedoval. Da se je po drugi vojni mnogo na Trati spremenilo, je oče Hubar zelo bridko občutil. Pogreb je pričal, kako je bil po svojem zvestem, nikoli spremenjenem prepričanju, spoštovan. Moški zbor je pri hiši in na grobu počastil spomin rajnega. Vsem zaostalim naše iskreno sožalje.

Naš župnik so se šli v septembru in oktobru za tri tedne zdraviti v Gleichenberg na Štajerskem. V Glinjah je medtem župnik Janez Petrič iz Vernberga in posebno g. Anton Cvetko ozdravljali rane glinjskega farnega življenja s svojo tako spretno besedo in apostolsko gorečnostjo. Zvezal je tudi

jen spomin v slikarstvu v naši fari. Ker pa je križ na važnem križišču in ob glavni državni cesti, njegovo delo vsi potniki z velikim zanimanjem občudujejo. — Križ je tako lep, da daleč na okoli ne najdemo enakega, morda niti na celem Koroškem ne.

Klepar Šipek je popravil streho in te dni je dal križu krono, ko je postavil na vrh strehe kroglo s križem. Križ ima čedno ograjo, vendar pa ne zakriva lepih slik. Križ

MLINI,

drobilniki, kotli, radio-aparati, šivalni stroji, posnemalniki in vsi ostali kmetijski in gospodinjstvi stroji najceneje in pod ugodnimi pogoji v zalogi strojev

Johan Lomšek

ZAGORJE, ŠT. LIPŠ, Post Eberndorf

še ni popolnoma dogotovljen, ker bodo ograjo in streho v vigredi še enkrat prepleškali, ker jih je letos prihitela zima.

Leseni križ pa je ostal stari, samo malo je bil popravljen in na novo prepleškan, zato naj se potnik spoštljivo odkrije in pozdravi Križanega. Slovesna blagoslovitev tega lepega dela je preložena na vigred, ko bo že sonce bolj toplo in bo večja slovesnost na prostem mogoča. Ambruževemu očetu izrekamo našo iskreno zahvalo in priznanje za to delo, ki je bilo združeno z velikimi stroški.

MOŠČENICE PRI BILČOVSVU

Tukaj je umrla dne 11. novembra Lucija Bister, p. d. Matjakova, v starosti 66 let. Revica je mnogo trpela, ker so ji strašne rane na nogah glodale njeno življenje že od zgodnje mladosti. Bila je pridna in skrbna za vsa domača dela. Šla je od dela do dela, čeprav jo je spremljalo trpljenje pri vsakem koraku. V nedeljo preje je še prejela sv. zakramente za umirajoče in se tako pripravila za pot v večnost. V petek smo jo spremljali na velinjsko pokopališče. Pevci so ji na domu in ob grobu zapeli v slovo. Bog ji bodi obilen plačnik v nebesih. Ostalim naše sožalje.

SREDNJA VAS

Na naši šoli se je vršila 20. 11. zdravniška preiskava šolskih otrok. Veselimo se, da se danes država briga tudi za zdravstveno stanje šolarjev. Ravno od otroškega zdravja zavisi v veliki meri tudi učni uspeh. Pri tej preiskavi pa je zdravnik dognal, da je nek otrok še preslab za šolo, ker bo šele v decembru izpolnil 6 let in ga je poslal domov z naročilom, da naj se pridno uči nemščine. Vsekakor smo mnenja, da to ni zdravnikova naloga.

TRGOVCI, POZOR!

Lep žepni koledar je Vaša najuspešnejša reklama. — Pišite nam upravo „Našega tednika“, ki Vam preskrbi poceni slovenski žepni koledar z Vašo firmo.

ŠMARJETA V ROŽU

Spet smo v novem cerkvenem letu. Vsa narava že počiva, vse zunaj je že pusto, vse žaluje. Megla pokriva vso naravo, ki že mirno spi, saj tudi potrebuje oddiha. — Letošnje cerkveno leto smo zaključili v bolj žalostnem razpoloženju. Novo leto pa smo pričeli s slovesno instalacijo našega novega dušnega pastirja, č. g. Lampichlerja, ki so ravno na prvo adventno nedeljo sprejeli šmarješko faro.

Posebno črni oblaki pa so pokrivali našo faro, ko so se naš ljubljenski dušni pastir poslavljali in zapuščali našo faro, ki so jo skoraj 18 let vodili z vso skrbjo. Lepo so nas učili in trudili so se z vso silo, da bi čim več mogli doseči in da bi pridobili čim več ovčic v svojo čredo. Vpeljali so stanovske nauke za vsak stan posebej. Tako so se trudili z gorečnostjo, da so nam večkrat onemogli in so zboleli. Vse so voljno prenašali in vse žrtvovali, samo da bi mogli napraviti farane srečne. Seveda jim tega mi ubogi farani ne moremo poplačati. Prosili pa bomo ljubega Boga, da jim on poplača, ki je najbolj pravičen plačnik za vsako dobro delo. Šmarješka fara se bo šele zavedala, kaj je izgubila in bo spoznala, da so (Nadaljevanje na 5. strani)

Daruj tudi Ti za Starčev spomenik!

ŠT. JAKOB V ROŽU

V nedeljo, 6. decembra, ste vsi povabljeni na „MIKLAVŽEVANJE“, ki bo ob pol 3. popoldne v farni dvorani. Sv. Miklavž ima že pripravljena darila in pohvalo za pridne, videli ga boste v spremstvu tolikih lepih malih angelčkov, no pa tudi nekaj parkeljčkov bo. Pa hudobni itak ne pridejo v farno dvorano, zato se vam pridnim ni treba parkeljčkov nič bati!

ŠT. LIPŠ

Farna mladina v Št. Lipšu priredi v nedeljo, dne 6. decembra, ob 2. popoldan in ob 7. zvečer opereto v 8 slikah „Miklavž prihaja.“

Pridite v obilnem številu. Vas vse od bliž in daleč vabijo

igralci.

ŠKOCIJAN V PODJUNI

V nedeljo, dne 13. decembra bo v Škocijanu ob pol 3. uri popoldne v hotelu „Obir“ pevski koncert. — Pridejo pevci z Gur in bodo peli domače koroške pesmi.

DRUŽINSKA PRAKTIKA

V Celovcu pri Družbi sv. Mohorja je izšla Družinska pratika za leto 1954, ki obsega poleg priljubljenega koledarskega dela še več krajših sestavkov z raznimi podatki in navodili za vsakdanje življenje. — Pratika stane 3 šilinge in jo morete dobiti pri Družbi sv. Mohorja v Celovcu.

POZOR — VELIKA UGODNOST

Pri firmi Niemiez & Riepl v Velikovcu morete dobiti motorna kolesa pod ugodnostno garancijo. To se pravi, da začne garancija, ki Vam jo nudi pri nakupu omenjeno podjetje, teči šele takrat, ko je motorno kolo policijsko prijavljeno in ne takoj ob nakupu. Čas garancije je s tem znatno podaljšan v Vaše dobro.

MALOŠČE

Prve dni novembra so bila srečno končana dela pri našem novem vodvodu. Voda je sicer že nekaj tednov tekla po vseh hišah, In vsak, ki je prvi občutil dobroto žive vode v stanovanju in delavnici, v hlevu in na vrtu, se je iz srca zahvalil Bogu in vsem, ki so se trudili, da je pritekla voda čez naše pragove. Po končanem delu pa so nastavili slovesno blagoslovitev vodovoda na drugo novembrsko nedeljo. Bil je po dolgih meglenih in mrzlih dneh prvi sončni dan. Začeli smo ta maloški praznik s skupno mašo v maloški cerkvi. Moški cerkveni zbor je oplešal božjo službo s svojim ubranim petjem, gospod župnik pa so v pridigi govorili o življenjskem pomenu vode v naravnem in nadnaravnem svetu. Po končani zahvalni daritvi za ta „resnično božji dar“, smo šli v dolgem sprevedu k nabiralniku (rezervarju).

Na čelu je šla godba, s svojimi koračnicami je potegnila za seboj požarno brambo in šolarje ter žene, ki so bile tokrat uvrščene pred može in fante. Tudi za vse priprave in ves red pri tej slovesnosti so skrbele žene. Saj te občutijo najbolj dobroto tega živega daru v hiši in hlevu. Pri lepo okrašenem nabiralniku je zapel maloški moški zbor nekaj primernih pesmi, ljudski in glavni šolarji so deklamirali v zboru dve pesmi, vrstili so se kratki govori predsednika stavebenega odbora, zastopnikov oblasti in končno je g. župnik pred blagoslovitvijo v obeh jezikih govoril o pomenu in znamenju žive vode in vodovoda, ki naj povezuje Malošče v ljubezni, v miru in milosti. V imenu hvaležnih maloških gospodinj pa se je zahvalila zastopnica žena vsem tistim možem in uradom, ki so oskrbeli novi vodvod in gospodinjam olajšali njih težko delo. Vsak si

Pridite v Št. Rupert!

Prisrčno vabimo naše verno slovensko ljudstvo na marijansko prereditev, ki bo 8. decembra 1953 ob 2. uri popoldne pri šolskih sestrah v Št. Rupertu pri Velikovcu.

Pridite torej vsi, brez izjeme. Zlasti seveda dekleta — saj to je naš praznik. Praznik naše najvišje Vzornice. Ob pogledu na Njo se bodo ogrela naša srca in poglobila v ljubezni ter zaupanju do Njenega brezmadežnega Srca. Saj v dneh, ko se vse okoli nas vedno bolj pogreza v materializem, moramo še bolj upreti oči v Njo, ki se je prikazala kot veliko rešilno znamenje na nebu našega časa.

SPORED AKADEMIJE:

1. Pri Mariji.
2. Lepote vzor — Brezmadežna.
3. Vse tvoje, o Mati.
4. Poklonitev mladine vse treh dolin.
5. Govor.
6. „Po trnju do cvetja“ (drama v treh dejanjih).

dati hčerko. Vaša dekleta so ji lepo okinčale dom in postavile slavolok: „Pozdravljena nevesta“. Saj so jo tudi daleč dale iz svoje sredine. Slovo od doma pač ni bilo brez solz, ker so se oče, sestre in bratje težko ločili od nje in jo težko dali iz svojega kroga. Posebno je bilo ganljivo, ko je prosila očeta za blagoslov in odpuščanje, in jih prosila, da bi jo še v naprej imeli prav tako za svojo hčerko.

Topiči so zagrmeli, konjiči zarezgetali in v veselem diru je šlo proti Št. Primožu, kjer je bila ob 4. uri poroka z mašo. Gospod župnik so se ženinu in nevesti najprej zahvalili za njuno večletno požrtvovalno sodelovanje pri cerkvenem zboru in ju prosili še nadalje prepevati Bogu v čast. Po lepem nauku in poročni maši, pri kateri so jima pevci prepevali poročne pesmi, smo se podali k Voglu, kjer se je začel veseli del ohceti. Ker je bilo mrzlo, so se podali mladi pari takoj na plesni oder, ko je vesela godba zaigrala nekaj poskočnih, da so se ogreli. Oknarjev se je pa toliko nabralo, da so bili obširni Voglovi prostori dvakrat premajhni. Veselo razpoloženje se je pričelo. Fantje, katere je ženin kot pevovodja učil, so mu začeli prepevati, da je bilo veselje. Ob rujnem vinku in dobri postrežbi za želodec je bilo mlado in staro židane volje. Kakor povsod, so se tudi tukaj pojavili tatovi, ki so ukradli najprej camarju družico, ženinu nevesto in nazadnje še starešini rjušnico. Po dolgem iskanju in težki odškodnini so jih dobili nazaj. Gneča je bila taka, da je moral camar plačati mnogokrat solo, da je mogel plesati s svojo družico. Ohcet je potekal veselo in mirno in v ranem jutru smo se veselo razšli.

Vama, novoporočenca, pa še nekaj besedi: Ostanita še v naprej tako vneta in požrtvovalna prosvetaša, kot sta bila doslej. Glejta pa posebno, da bosta svoje otroke, če jih vama Bog da, vzgojila v pravem krščansko-narodnem duhu, da bodo iz vajinih vrst izšli zopet voditelji naše slovenske prosvete, kot so bili vajini starši. Saj izhajata iz zavednih slovenskih družin.

Kličemo vama: Na mnoga leta!

Gojenke

dva para v zakonsko skupnost: Maksa Körndl z Ano Fritz, p. d. Kramarjevo v Glinjah in Antona Isop, p. d. Klocarja v Glinjah z Ano Šlemic. Janez Pagitz iz Medborovnice je bil poročen v Borovljah in Herbert Petrič iz Trate pa v Celovcu. Herbert Grabner in Trudi Fuss sta si pa pri sv. Valentinu v Glinjah obljubila dosmrtno zvestobo. Vsem novoporočencem želimo blagoslovljeno družinsko skupnost.

V četrtek, 19. novembra pop., je pretresla vso faro strašna nesreča. Lesni trgovec iz Trsta je z več delavci spravljal na težkem tovornem avtomobilu obrezn les. Na ovinku pri Lazarju v Kajžah je potegnil šofer zavoro, ker mu je prišel nasproti težak avto iz Borovelj. Ker je bil les površno natovorjen, je zdrknil z vso težo proti steni šoferjevega sedeža. Pri tej steni pa so stali lesni trgovec z delavci. Od prs do nog so bili lesni trgovec in dva delavca popolnoma zmečkani, da so takoj bili mrtvi, trije pa težko poškodovani. Oba mrtva delavca sta domačina, 52-letni Primož Šavnik in 33-letni Edvard Zlanšek iz Borovelj. Tako zahteva majhna neprevidnost in naglica svoje težke žrtve.

GONOVECE

Ambružev oče so pustili obnoviti križ pri cesti. Križ je preslikal slikar Friderik Jerina. Delo se mu je zelo dobro posrečilo, napravil je slike na fresko. Križ je zelo velik, tako da je naslikal umetnik vseh 14 postaj križevega pota. Križ je imel že preje tudi postaje križevega pota, vendar niso bile tako lepe in so jih vremenske nezdode že razjedle. Slikar Jerina je napravil šest velikih slik in je vzel za podobe postaje, katere nam kažejo Kristusa pred Pilatom, srečanje z Marijo, Veronika poda potni prt, srečanje Simona, križanje in pa snemanje s križa. Slike so zelo dobro narejene in tudi ozadje slik je zelo slikovito in križ že daleč vpliva na potnika močno s svojimi živimi barvami. Male slike nam pa predstavljajo ostale postaje križevega pota, katere so se slikarju tudi zelo dobro posrečile. S tem si je slikar Jerina postavil tra-

Pri nas na Koroškem

(Nadaljevanje s 4. strani)

bili prejšnji gospod res kakor dober oče svojim otrokom. Vsem so dobro hoteli in vse so lepo učili in opominjali, čisto po očetovsko so skrbeli za vse. Bolnike so z veseljem obiskovali, tolažili so vsakega v njegovih težkih križih in težavah. Žal pa vsi farani tega niso pripoznali in niso pokazali hvaležnosti z lepimi besedami, raje so kritizirali in lažljivo ter krivično sodili. Ne zavedajo se navadno ljudje tega, da moramo sodbo prepustiti Bogu, samo on ima pravico soditi. Najbolj žalostno pri tem pa je, da so celo po časopisih nepravilno pisali. Premalo se zavedamo, da moramo duhovnike spoštovati in jim pomagati, kolikor je v naši moči, z lepim zgledom poizkušajmo vsem kazati pravo pot in pri vsaki priliki poizkušajmo duhovnike zagovarjati. Toda današnji verniki so v svoji brezbržnosti tako hladni, da jih ne gane nobena stvar. Zato pa se poizkušajmo poboljšati in naslednika spoštovati, jih ubogati in jim pomagati, kolikor je le mogoče. Bivšemu našemu dušnemu pastirju bomo izkazali hvaležnost najlepše s tem, da se bomo ravnali po njegovih naukih in navodilih. To bo tudi nam samim v veliko srečo za dušni blagor.

Naj se ob zaključku še enkrat prav srčno zahvalimo našemu ljubljenu dušnemu pastirju za vse dobre in vso požrtvovalnost, za ves trud in molitve. Naj Vam Bog obilno vse poplača. Bog naj Vas živi na novi fari, prosimo pa, da nas pridete obiskat v Šmarjetu!

Novemu gospodu župniku želimo, da bi se srečno počutili med nami. Bog jim daj svoj blagoslov in veliko uspeha v težkem poklicu. Bog Vas živi!

ZVABEK

V nedeljo 8. 11. je šla Marija Prosenec od svete maše proti domu. Za njo pridrvi motor z dvema fantoma. Ker je bila Mojca precej gluha, ni slišala signala, da bi se umaknila. Zadnji trenutek skoči v stran, bilo je prepozno, že je zadel motor v njo in jo podrli na tla. Težko poškodovano so prinesli domov in so jo nato odpeljali v bolnico. Že drugi dan je težkim zunanjam in

notranjim poškodbam podlegla. Gospodar je dal svojo dolgoletno služkinjo pripeljati domov, da bo počivala na domačem pokopališču. 52 let je služila v eni in isti hiši. Bila je res skrbna, pridna in zvesta pri svojem delu. Pobožna in deviška, da je bila resnično najlepši zgled krščanskim poslom. Od svojih prihrankov je rada darovala revnim in ubogim ter naklonila dar 2000 šil. za nabavo zvonov na Sv. Mestu in v Žvabeku.

Veliko število faranov je rajno spremljalo k zadnjemu počitku. Zvonovi, svetomeški in farni so in bodo prosili z molitvami vernikov za njeno blago dušo. Naj počiva v miru!

SELE

V gorah sonce sije, doline megla krije. Tako je bilo večkrat v zadnjih tednih. Kdor se je iz goste megle iz Borovelj pripeljal v Sele, je bil prijetno iznenaden, ko so ga raznobarvni selski gozdovi pozdravili v sončnem sijaju in ga je selska vas že od daleč prijazno vabila v svoje okrilje.

Vsak dan seveda tudi ni tako. V ponedeljek, 23. novembra, dopoldne na primer se je rahla meglica zgrinjala po dolini, ko so prihajali številni svatje, da spremijo Coflovega Kristlana in Hauptmanovo Micijo Dovjak k poroki. Kako gibčno je ob zvokih godbe stopal Mali Žnidar pred spredom okoli 150 svatov, ki jih je navabil — kakor je trdil — po devetih farah. Že ob vstopu v cerkev je poročenca s kora pozdravila pesem: „Ljuba ženina in nevesta, zdaj v hišo božjo gresta...“, med mašo pa jima je prepeval novi pevski zbor. Ženin je namreč tudi pevec, prvi tenorist moškega zbora. Glasno in odločno se je glasilo zatrdilo poročencev pri poroki, da ga niso slišali samo župnik in priče, marveč prav vsak svat in tudi drugi po vseh cerkvenih kotih. Ob koncu cerkvenega opravila pa je ravno opoldne vse krepko zapelo angelovo česčenje.

Ravno takrat se je v šoli pričel opoldanski odmor. V teku so otroci pridirjali k cerkvi še pravočasno, da so mogli loviti točko drobiža, ki se je med nje vsipala iz dazeljivih rok ženina in neveste. Sp. Trklova gostilna je sprejela poročenca s svati v svoje prostore; kuhinja in klet sta skrbeli, da

niso trpeli lakote in žeje, godci pa, da so si mladi pari obrusili podplate.

Nevesta je bila gojenka gospodinjske šole v St. Jakobu. Poročenca imata zdaj v najemu Zg. Trklovo posestvo, imata pa tudi že v surovem stanju dograjeno lastno hišo, kjer naj potem živita v srečnem zakonu!

ŽITARA VAS

(glej tudi poročilo na 3. strani)

Turobno žalostno so doneli žitarski zvonovi, ko smo ob nepregledni množici v ponedeljek, 23. novembra, položili k zadnjemu počitku našega zaslužnega dolgoletnega dušnega pastirja. Sedemnajst duhovnih sobratov je pokojnega pospremilo na zadnji poti in z globokim ganotjem so se poslavljali farani od svojega blagega očeta, katerega so prihajali zadnje dni v velikih gručah škropiti, ko je s svetim mirom na obličju ležal na mrtvaškem odru. V imenu prevzvišenega nadpastirja se je poslovil od rajnega mil. g. prelat Maier, v imenu sodalitete mil. g. prošt Benetek in v imenu farne družine in dekanije mil. g. prošt in kanonik Zechner.

Žitarski in šentlipški cerkveni zbor sta mu zapela ob grobu žalostinke in farani so s solznimi očmi jemali slovo od svojega očeta, ki je v svojem petdesetletnem pastirovanju krstil, poročil in pokopal tri generacije.

Primerno je, da se ob odhodu tega samoniklega moža spomnimo njegovega življenja.

Izkušnja nas uči, da se pod raskavo skorjo skriva dostikrat plemenito jedro. Če sploh kje, velja to o g. župniku Weissu! Na zunaj hladan, nedostopen, ga je bila na znotraj sama dobrotljivost. S trpljenjem svojih faranov je imel globoko sočutje. In lahko trdimo o njem, da v svojem dolgem življenju besede „Ne“ sploh ni poznal. Vsakemu prosilcu je ugodil, če je le mogel. Kadar je prosil kak delavec za pomoč, je pomagal in kadar je potrkal kak bajtar na vrata in prosil za vprego, vsakokrat mu je bilo ustreženo, četudi je sililo domače delo. Farovski konji so igrali skozi desetletja isto vlogo kot današnji „Maschinenhof“ s svojimi traktorji. Razlika je bila samo v tem, da je šlo proti današnji praksi večinoma brez čeka in brez računa! Samo v enem slučaju je poznal tudi pokojni neizprosen „ne“. In to tam in tedaj, kadar je kdo neupravičeno skušal rušiti naše narodne pravice. Te je pokojni v svoji samoniklosti branil kot nedotakljivo sveto dediščino svojih očetov.

Rajni je posebno slovel kot dober katehet. Imel je disciplino, kot je ne pozna danes noben katehet več. Znal je s preračunano doslednostjo vsakemu učencu vsaditi v srce tisto za življenje nadvse važno jedro verskega znanja. Njegova kateheza vsa desetletja ni poznala verskih analfabetov. V uradovanju je bil precizno natančen in vester tudi v zadnjih letih do svoje upokojitve. Svoje farane je ljubil kot oče, trpel z njimi, molil in daroval z njimi in za nje. Vzgojil jih je k veliki dejanski ljubezni do farne cerkve. Najbolj očiten sad njegovega tozadevnega vzgojnega dela je zadržanje faranov pri obnovitvi farnega svetišča. Kakor ena družina so vsi podprli z nemalimi osebnimi žrtvami vsa dosedanja obnovitvena dela.

Zadnje naročilo, rekli bi njegov testament, ki ga je pokojni kot duhovnik še s posebnim poudarkom par dni pred smrtjo dal svoji čredi, se glasi: „držite se rožnega venca, radi ga molite!“

Izklesan od življenja, nad vse blag kot človek, dalekoviden in izkušen kot kulturni

delavec, prežet od ljubezni do naroda, go-reč in poduhovljen kot svečenik Gospodov in priljubljen kot duhovni oče je odšel pokojni župnik Weiss od nas. Njegov duh pa naj ostane med nami in naj drži še stoletja pokonci, kar je rajni v Žitari vasi in drugod s svojo žilavostjo zbudil, čuval in ohranil.

ŠT. JAKOB V ROŽU

Št. Jakob raste, se spreminja in se prenavlja. Vedno je kaj novega. Imamo novo šolo, novo občinsko hišo, Novi Št. Jakob, novo streho na zvoniku, od nedelje naprej novega župnika in sedaj imamo tudi novo farno dvorano v župnišču.

Že več let so bile vse prireditve Farne mladine ali Mar. vrta v podstrešni dvorani pri „Cvitarju“ in z veliko požrtvovalnostjo so nam pripravljali igre v hudem mrazu, prepihu, mi smo pa kar s strahom hodili po nevarnih stopnicah gori, na oder smo malo videli in spredaj so se nabasali otroci. Letos pa je mladina zavihala rokave in začela pripravljati novo dvorano. Pravzaprav staro dvorano, kajti tu so že v časih igrali veliko in tudi mnogo predstav „Miklove Zale“ je doživela. Sedaj je bila dolga leta Frankov magazin. Dvorano in oder so znižali, popravili, napravili nov tlak. Z občudovanja vredno požrtvovalnostjo so prihajali fantje zvečer, utrujeni že od dnevnega dela, in delali pozno v noč. Brez tega prostovoljnega dela ne bi v naših revnih razmerah zmogli dvorane. Slikar g. Friderik Jerina, ki stanuje takoj na oni strani Drave, je napravil nove kulise za 4 različne scenerije in oder. Tu se je izkazal za pravega mojstra in smo mu hvaležni, da se je tako potrudil, da imamo morda najlepši podeželski oder, ki vzbuja splošno občudovanje.

V nedeljo, 29. novembra, je g. župnik ob spremstvu obeh kaplanov blagoslovil dvorano. G. župnik je razložil pomen nove dvorane in pozval starše, da radi pošljajo mladino semkaj. Zahvalil se je fantom, ki so iz idealizma toliko večerov žrtvovali, posebno pa obema kaplanoma, ki sta vodila vse delo in tudi sama delala in toliko nočnega počitka žrtvovala. Cerkevni zbor pod vodstvom domačina preč. g. Tevžeja Nageleja je ob tej priliki in g. župniku za god zapel nekaj pesmi in dirigent Tevžej je bil kot domačin tako vesel tega dogodka, da nam je najprej govoril resno, potem pa še za zabavo. V imenu mladine sta spregovorila Palmisano Hanzej in abs. učiteljica Milica Zwitter; Sticker Dorica in Dersula Ani pa sta z deklamacijami voščili g. župniku. Farna mladina nam je nato pokazala igro: „Genovefa“. Igra je bila podana tako doživeto, vsi igralci so kot le malokdaj ustvarili tako skladno celoto, da zaslužijo najboljšo pohvalo. Posebno še glavna igralka Genovefa, že znana iz igre: „Počeni prstan“. Krasna nova scenerija, srednjeveške obleke in lepo igranje, vse nas je prevzelo.

Prišlo je toliko ljudi, da je bila dvakrat dvorana popolnoma natlačena in mnogo ljudi je moralo popoldne oditi. Edino to napako ima dvorana, da je kar premajhna za našo faro. Kajti ljudje vidijo, da je tukaj nesebično delo in na verski podlagi, vidijo, kam gredo njihovi sicer skromni prostovoljni prispevki, vidijo, da se je tukaj brez kakih subvencij in tujih kreditov in podpora in brez demagogije in brez samohvale in zaničevanja in obrekovanja drugih res nekaj ustvarilo, zato ljudje zaupajo in spoštujejo tako delo. Nedelja je bila dokaz za to!

Farna mladina je kot sad svojega dosedanjega zbiranja iz najskromnejših sredstev, kot sad svojega idealizma, požrtvovalnosti, pripravila za god novemu dušnemu pastirju farno dvorano, da bo v naprej pod njegovim vodstvom rasla v versko vzgojnem in kulturnem delu.

Slovenske oddaje v radiu

CELOVEC (val 417.2 m)

Poročila in objave pri vsaki popoldanski oddaji.

6. dec.: 7.15 Verski govor — S pesmijo pozdravljamo in voščimo. — 7. dec.: 14.30 Teden in mi — Iz tehnike in znanosti. — 8. dec.: 14.30 Zdravnik — Slike iz zgodovine (Odisejeve dogodivščine, II) — 18.30 Od pesmi do pesmi — od srca do srca. Poje mešani zbor iz Šmihela p. v. M. Sadjaka. — 9. dec.: 14.30 Za ženo in družino. — 10. dec.: 14.30 Za našo mladino — 18.30 Literarna oddaja (Slovenska lirika). — 11. dec.: 14.30 Športni obzornik. — 12. dec.: 8.45 Za naše male poslušalce.

LJUBLJANA (val 202.1, 212.4, 327.1 m)

Zdravstveni nasveti vsak torek ob 17.30. Kmetijski nasveti vsako nedeljo ob 15.30 — Vsak dan ob 19.00 na valu 327.1 m oddaja za inozemstvo.

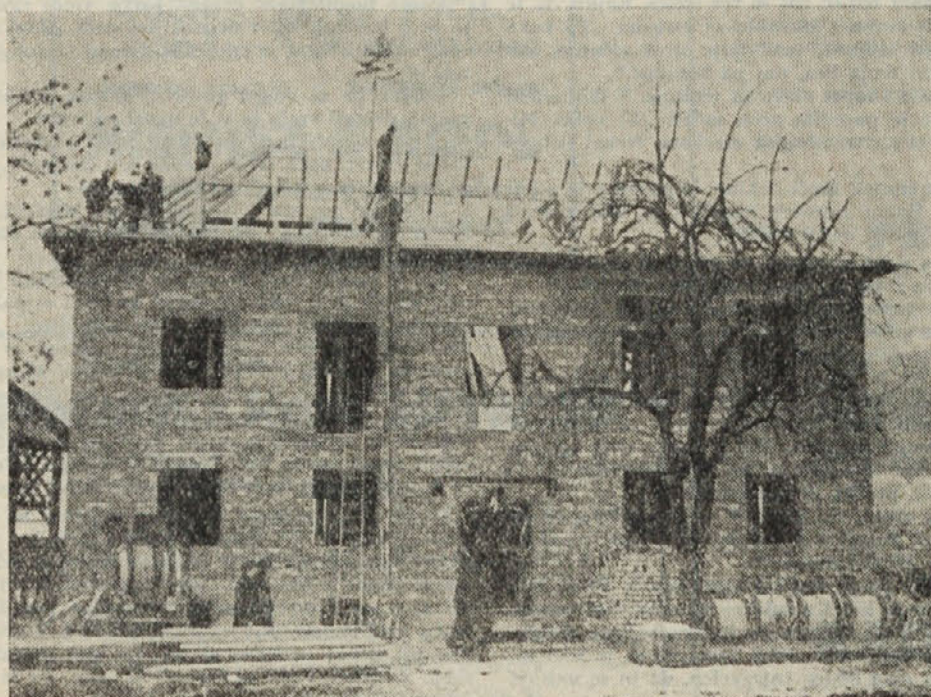
Elektrifikacija napreduje

Napredovanje gospodarskega življenja merimo večkrat po tem, kako se stopnjuje in kako napreduje poraba električnega toka ne samo v industriji, ampak tudi v malih gospodinjstvih in v kmetijstvu. To je pomembno zlasti za kraje, ki so daleč od daljnovodnih napeljav, do katerih so stroški razširitve električnega omrežja zelo veliki. Pri vedno večjih razdaljah vodov električnega toka je pa tudi vedno večja nevarnost okvar teh vodov. Zaradi čim krajše prekinitve v potrošnji električnega toka pri morebitnih okvarah je potrebno, da je s posebnimi napravami poskrbljeno, da se prekinitve dotoka električne sile omeji na čim manjši prostor, na čim krajši čas in na čim manjše število odjemalcev toka in da je nato ta okvara čim preje popravljena.

Zato je treba zgraditi na posameznih odsekah omrežja daljnovoda stikalne naprave. Tako stikalno napravo (Schalthaus) so zgradili v minulih tednih, od 21. septembra do 21. novembra, torej v 47 delovnih dneh, v predmestju Pliberka. Ta stikalna naprava omogoča, da v slučaju potrebe KELAG, to

je koroška elektricitetna družba, more vklopiti ali pa izklopiti del 20.000 voltnega daljnovoda, ki preskrbuje velik del južne Koroške z električnim tokom. V novi zgradbi stikalne postaje pa je tudi prostor za delavnice in popravilnice, materialno skladišče in pa dvoje stanovanj. Stroški za tako stavbo so razmeroma visoki, ker je potrebno posebno specialno delo. Skupno je stalo poslopje nove stikalne naprave pri Pliberku okrog 1 milijon šilingov.

V soboto, dne 28. novembra, ob priliki dokončanja dela pri novi stavbi stikalne naprave je bila v Pliberku mala slovesnost, katere se je udeležil tudi koroški deželni glavar Ferd. Wedenig kot predsednik nadzornega sveta Koroške elektricitetne družbe (KELAG). V svojem pozdravnem govoru je deželni glavar poudaril, da se je elektrifikacija podeželja na južnem Koroškem v zadnjih sedmih letih dvignila od 31 na 67 odstotkov. Danes je že vse prebivalstvo brez izjeme prepričano, da brez elektrifikacije ni možen napredek in ne izraba modernih pridobitev praktične znanosti v kmetijstvu, obrti in industriji.

Predsednik nadz. odbora in glavni ravnatelj družbe KELAG.

Stavba stikalne naprave v Pliberku (gradil mestni stavbeni mojster Albert Glawar iz Pliberka; tesarska dela: Gottfried in Ignac Glawar, Libuče. — Slika na levi).

Naše delo gre naprej

Prijateljice, tovarišice v gospodinjskih šolah in na vasi, matere in gospodinje, ki imate za seboj lepo dobo šolanja pri č. šolskih sestrah in v tečajih — ve vse ste čule klic, ki vas poziva v organizacijo absolventk vseh naših gospodinjskih šol. Da, mnoge so ga čule in so, kakor trdno upamo, tega koraka vesele in že tvorijo lepo, močno skupnost naših najboljših deklet in žena.

Vse to, kar so si v času šolanja in v dobi lastnih izkušenj nabrale dobrega in koristnega, hočejo dati naprej svojim prijateljicam na vasi in v fari; hočejo pomagati vsem onim, ki pričakujejo od njih močne opore v viharjih neizkušene mladosti. Mlada duša išče na nejasnih razpotjih prave smeri in takrat ji je treba dati tople besede, lepega zgleda in modrega nasveta. Vso našo mladino je treba usmerjati na pot v krščansko bratsko vzajemnost, da postanemo božja družina.

Absolventke, pri č. šolskih sestrah ste si pridobile dosti gospodinjske izobrazbe. Dolžne ste svojim mlajšim pomagati pri začetnem gospodinjskem delu. Dolžne ste svetovati onim, ki nimajo možnosti obiskovati šole ali tečajeve. Bodite učiteljice mlajši generaciji v besedi in dejanju.

Naša domovina in domačija potrebuje zdrave, krščanske mladine, mladine s klenim značajem. Le taki bodo znali kovati lepšo, srečnejšo bodočnost.

Absolventke, vzemite v roke šolske zvezke iz gospodinjske šole, pa še druge gospodinjske in strokovne knjige ter nadaljujte s šolanjem, ker se učite za življenje, zase in za sočloveka. Vsako delo ob knjigi naj spremlja zavest, da delaš in skrbiš za vaško in narodno skupnost. Kadar vas ta zavest tako močno prevzame, da preko nje in brez nje nikjer ne bomo mogli shajati, ne doma ne na polju ne na poti in ne v cerkvi in uradu — tedaj bomo podobni svojim vernim prednikom, Slovenom, ki so prihajajočega ali mimoidočega pozdravili: „Naša streha, tvoja streha, naš kruh, tvoj kruh.“

Naša organizacija je podobna delavcem, katere kliče Gospod v svoj vinograd. V njem ni brezposelnosti. Današnji svet pa je podoben zanemarjeni njivi, na kateri plevel prerasča in duši žitne kulture. Klicu najvišjega Gospodarja, ki mu je pri srcu tudi zdrava rast po naših vaseh, po hribih in dolinah — v Zilji, Rožu in Podjuni — se odzovimo prav vse mlade in starejše absolventke gospodinjskih šol, ker delo, katero nam je dano v roke, zahteva organizirane moči.

Prve delavke so vzele v roke orodje dobre volje za ustanovni občini zbor. Zavedale so se, da je naša zemlja sveta in delo na njej nekaj silno velikega. In te delavke so na oktobrsko nedeljo v dolgi procesiji šle z narodom vred k Materi pri Gospe Sveti, ki jim je dala poguma in materinski blagoslov. Torej, ob zvonjenju gosposvetskih zvonov smo zasadile križ v sveto domačo zemljo in Bog nam bo dal gotovo obilo lepe rasti.

Zato, draga dekleta, zavijamo rokave in zasadimo plug in motiko v našo njivo, kamor bomo polagale nato zlato zrnje, ki bo vzkalilo in se v bujni rasti pognalo v novo pomlad.

Poezija in proza. „Kako lepa je božja narava!“ je vzkliknila nevesta. „Večno bi hodil s teboj, če bi me ta preklicana lakota tako ne mučila,“ je odvrnil ženin.

IZ SLOVENSKEGA KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Katoliško prosvetno društvo v Globasnici

Gotovo se boste čudili, odkod ime „Kat. prosvetno društvo“ in ne več farna mladina. To novo ime in ustanovitev nove prosvetne organizacije je povzročilo napredno in intenzivno kulturno delo. Danes hočemo na kratko orisati zgodovino kulturnega življenja v Globasnici.

Med prvo in drugo svetovno vojno je že obstajalo „Slov. kat. izobraževalno društvo“, ki je bilo nedvomno jako aktivno ter je spravilo igre na oder, kakršnih ni bil zmožen vsak oder, kakor n. pr. Pasijon in druge.

Fašizem je uničil potem skoraj vse življenje in delovanje prejšnjih kulturnih delavcev. Vojna — neka nepoklicana roka — je ukinila delo naših tako aktivnih kat. izobraževalnih društev. Veliko škode je napravila v kulturnem oziru.

Po končani vojni je Slovenska prosvetna zveza ustanovila novo društvo, in sicer Slovensko prosvetno društvo „Matjaz“, ki je začetkoma pridno delovalo, sčasoma pa je začelo delo umirati in tako je bila farna mladina prisiljena prevzeti delo omenjenega društva, ker se naši prosvetaši niso strinjali čisto z navodili, ki jih je dajala centrala. Dolga leta je bila farna mladina v Globasnici ena najbolj aktivnih farnih mladina na Koroškem. Kmalu so opazili, da ji nekaj manjka in da je boljše, če se ustanovi nova kulturna organizacija, ki bo odgovarjala današnjemu času in današnjim zahtevam in ima svoj odbor in pravila. Kot pravna organizacija se lažje bori v javnem življenju za kulturne pravice našega naroda.

Potrebno je bilo predvsem tisto podrobno delo od človeka do človeka, ki rodi vidne sadove šele po daljšem času. Poskusili smo pripeljati vse nazaj v našo sredo, da tvorimo eno samo družino. Delali smo za to, da bi se vsi ljubili med seboj in si pomagali, četudi nismo in ne bomo in tudi ne zahtevamo, da bi bili vsi enakih misli. Zavedali smo se, da imamo kot Slovenci in katoličani dolžnost, da prav na tej zemlji, kjer živimo, delamo za naš narodni, verski in kulturno-prosvetni procvit. Odprli smo brazde in vsejali vanje dobro seme, ki je obrodilo dne 28. decembra lanskega leta lepe sadove. Takrat se je namreč vršil občini zbor formalno obstoječega Slovenskega prosvetnega društva „Matjaz“ in kulturne skupine „Farna mladina“. Obe kulturni skupini sta se preosnovali v novo kulturno organizacijo, v „Katoliško prosvetno društvo“.

Za predsednika je bil soglasno in z navdušenjem izvoljen dolgoletni, razumni in pridni kulturni delavec Karel P i k a l o, ki je že tudi prejšnja leta opravljal predsedniške posle. Za tajnika je bil izvoljen Alojz G r e g o r i č.

— vse je bilo mirno in tiho. Žepna svetilka mu je kazala pot preko dragocenih preprog v spalnico tovarnarjeve rodbine. Pogled v prvo sobo mu je povedal, da so postelje prazne in da ima torej povsem prosto roko. Pregledal je vse omare in predale, pa ni našel ne zlata ne dragih kamnov. Razočaran je krenil proti sosednji sobi. Tu pa je začuden obstal. Pred njim leži v dragoceni postelji krasna deklica. Z zlatimi laski obdani obrazek ji počiva v mehkih svilnatih blazinah. Ličeca so rožno nadahnjena, usteca se smehljajo, ročice pa so sklenjene, kot bi deklica pri molitvi zaspala. Nebeška podoba zemeljske nedolžnosti je to.

Celo stari zločinec je bil za trenutek ganjen ob pogledu na spečega otroka. Pa ne dolgo. Prestrašen se je zdrznil. Svetlobni žarki žepne svetilke, ki so padali na deklico, so jo zbudili. Nemirno si mane oči, se dvigne in strmi začudena v starega moža.

„Ali si ti sv. Miklavž?“ vpraša in pogleda proti oknu. „Da, res, ti si, ker si prišel v sobo pri zaprti oknu: to morejo le ljubi angelčki in sveti ljudje.“

Razbojnik pa se ni mogel ganiti in je stal na mestu kot pribit. „Aha, ljubi Miklavž!“ vzklikne deklica veselo, „zdaj sem te pa zalotila.“ In se zasmene, polna nagajivega veselja, da je kar po sobi zavnelo.

Tat pa se trese po vsem telesu. Osivel je v hudobijah in zločinih, pred veličastvom otroške nedolžnosti mu pa gine pogum. Prva njegova misel je, da bi otroka umoril — toda tega ne more.

„O, ali sem te mar razjezila, sveti Miklavž?“ vpraša mala žalostno. „Lepo prosim, bodi zopet dober z menoj. Kajne, saj si mi odpustil?“

In kako si praktično zamišljamo naše delo? Najprej seve moramo močno utrditi naše prosvetno društvo. Kolikor bo v naših močeh, bomo prirejali sestanke, raznovrstna predavanja, in sicer načelna, socialna, informativna, pogled po domovini in po svetu itd. Nadalje bomo prirejali kulturne

Kat. prosvetno društvo v Globasnici

v a b i

vse farane k lepi in domači prireditvi z miklavževanjem, ki bo v nedeljo, dne 6. decembra, pri šotarju v Globasnici. Ob 3. uri popoldne bo sv. Miklavž obdaril otroke in starejše, ki gredo radi zvečer hitro spat, vsi drugi pa pridite ob pol 8. uri zvečer. Tudi udeležencem izven fare ne bo žal, če se bodo našega miklavževanja udeležili.

Na sporedu so sledeče igrice: „V zakleti gostilni“, „Oj ta Anže“ in „Miklavžev prihod“.

V a b i o d b o r

prireditve, igre in podobno ter skrbeli, da bomo nudili ljudem res nekaj koristnega in pestrega, pri tem pa bomo poskrbeli tudi za pošteno zabavo in veselje, petje, izlete in podobno. Novo prosvetno sezono smo kar dobro začeli. Prva igra je bila „Gospod mora biti“, o kateri bomo še poročali. V nedeljo pa hočemo presenetiti staro in mlado z lepim miklavževanjem in vas vse, ki se le ne bojite preveč naših parkljev, najpristrajneje vabimo!

PRIDITE

na razstavo kuharskega tečaja, ki bo v št. Janžu v Rožu v nedeljo, dne 13. decembra, od 9. ure zjutraj do 6. ure zvečer v gostilni pri Tischlerju-Gabrijel. Razstavljenе jestvine bodo na prodaj.

Popoldne ob pol 3. uri bo istotam božičnica z božično igro, prizori in petjem.

Vse prijatelje od blizu in daleč vabijo tečajnice.

„STEFEL RAZPISUJE“

Pod naslovom „Stefel razpisuje“ je v okviru akcije „Rešite stolp cerkve sv. Štefana na Dunaju“ razpisano fotografsko tekmovanje, pri katerem jih bo dobilo onih deset, ki bodo napravili najlepši posnetek cerkve in stolpa sv. Štefana na Dunaju, nagrade. Poleg desetih glavnih nagrad pa je še 100 tolažilnih nagrad.

Tega tekmovanja se lahko udeležijo poklicni in amaterski fotografi. Vsak lahko pošlje na tajništvo cerkve sv. Štefana do 100 slik (velikost 18x24 cm). Ena izmed poslanih fotografij mora vsebovati stolp sam ali pa podrobnosti. Nagradno tekmovanje bodo zaključili dne 31. decembra 1953.

Nagrade: Gospa Hilda Figl, žena zunanjega ministra, bo razdelila sledeče nagrade: 1. nagrada, Puch-motorno kolo, 2. Hoover-perilni stroj, 3. Tourmix, 4. črpalec prahu, 5. radio, 6. gramofon, 7. projekcijski aparat za male filme, 8. petdnevno bivanje na planinah, 9. par smučk, 10. električni svetlomerc.

Starček nemo prikima, deklica pa zavriska in zaploska z rokami. Pa kmalu je postala zopet resna in žalostna:

„Toda, sv. Miklavž, ti nimaš zlate kape na glavi in nimaš svilene plašča. Tudi rokavic nimaš. Joj, kako te mora zebsti! Saj se ves treseš. Kajne, da te zebe?“ Tat strese z glavo in se vzravna. „Pa kako suh si, sveti Miklavž!“ nadaljuje otrok sočutno, „tako blede so tvoja lica, nos pa koničast.“

Miha povesi zopet glavo in vzdihne. V detinskem srcu pa se je porodila nova misel: „Ti dobri Miklavž, vse si razdal ubogim otrokom. Nekaj ti bom dala.“

Se isti trenutek skoči deklica iz postelje in stopi k njemu. Kakor resničen angelček je bila v svoji dolgi, snežnobeli nočni srajčki.

„Zdaj pa pojdi z menoj, sv. Miklavž, „mu reče in ga prime za roko: „O kako mrla je tvoja roka.“

Ob tem toplim otrokovim dotiklaju je spreletela velika groza razbojnikovo telo in začepetal je: „Očka in mamica bosta prišla.“

Deklica pa je odkimala: „Ne, ta dva prideta pozno. In tudi če bi prišla, ne bosta dobremu Miklavžu nič storila. Pridi!“ In vodila ga je za roko skozi spalnico v otroško sobo, kjer je imela svoje igračke in svoj nakit. Spustila ga je. Nato je potegnila iz omare velik predal in mu rekla:

„Daj mi vrečo, sv. Miklavž! — Tako. Zdaj se pa malo obrni! Zakrij si z rokami oči! Tudi mežikati ne smeš — ali si razumel?“

Stari Miha pa je mežikal kljub temu. To so bile solze, ki jih je hotel z vekami spraviti v oči nazaj; bile so to solze kesanja in najgrenkejšega skrušenja. V primeri z nedolžnim otrokom se je zdel samemu sebi tako beden in zavržen, da bi se najraje vdril v zemljo.

MLADINA PIŠE:

Obisk pri gojenkah v št. Rupertu

Ko sem pred kratkim obiskal zavod šolskih sester v št. Rupertu, sem dobil jako lep vtis o šoli in življenju letošnjih tečajnic. Deklet je 27, večina jih je iz Podjune. Vse so pridne, četudi so nekatere še mlade. „Rade se uče, rade delajo, najraje pa pojejo,“ mi odgovori voditeljica na vprašanje, kaj najraje počnejo. „Toliko petja,“ pravi nadalje, „še v št. Rupertu ni bilo, kot sedaj.“ Ko pa vprašam dekleta, kako se imajo, mi ena odgovori: „Te tri nedelje, odkar smo že skupaj, smo si ogledale že več lepo urejenih kmetij. Posebno smo se zanimale za kurnice, ker smo se ravno v šoli o njih učile.“

„Sadno drevje smo okopale in pognojile,“ pravi drugo deklet, „ter zavarovale pred mrazom in zajci. Pripravile smo tudi jame za nasad novih drevesc. Najbrž jih bomo sadile še ta teden. Tu se lahko res veliko naučimo, ker poizkusimo tudi vse praktično, kar smo se v šoli teoretično učile.“

„Vrt imamo že tudi ves pogojen, prekopan in prelopaten,“ se oglasi še tretje deklet. „Mnogo veselja je v šivalnici, najraje pa bi bile vse kuharice, ker je pač v kuhinji najtopleje. To pa še posebno sedaj, ko se bliža nadvse priljubljeni Miklavž.“

Iz vseh koncev pa se sliši veselo petje, in četrto deklet se oglasi: „Tudi same smo občutile, da se s pesmijo veliko lažje lotiš vsakega dela. Precej pesmic smo se že naučile in jih zapele našim godovnjakom — Lizkam in Cilkam — prav korajžno. Prejšnji teden nam je g. kaplan iz Velikovca pokazal lep vzgojni film o družini in lepi družinski povezanosti, za katero mora skrbeti gospodinja.“

„Pri vsem tem pa v veselem upanju pričakujemo praznik sv. Miklavža,“ se oglasi nadaljnje deklet, „in mislimo na praznik Brezmadežne. Tedaj bomo imele prireditve. Sicer bi imele vzrok biti bolj slabe volje, ker nas čaka v dvorani še veliko dela, toda kljub temu smo kar dobre volje. Čaka nas veliko učenja, dvorana pa je še tudi polna zelja, koruze in podobnega. Potrudile se bomo, da bomo to čimprej spravile in kolikor bo v naših močeh, pripravile lepo prireditev Mariji v čast in vsem, ki nas bodo poslušali, v zadovoljstvo, veselje in pouk.“

„Toliko v vednost, da vidite kako se imamo“ pravi sestra-učiteljica, veselilo bi nas, če bi nas o priložnosti obiskali tudi še drugi in se prepričali, da se imamo res lepo in da nam je toplo v novem domu in v novi družini.“

Tako so mi pripovedovala dekleta in iz njih rdečih obrazov sem bral zadovoljnost in hvaležnost deklet napram šolskim sestram, ki se trudijo za srečo mladih deklet, da jih čim bolj izobrazijo in napravijo sposobne za javno življenje.

ZA DOBRO VOLJO

Dober nasvet je zlata vreden. „Tako me zobje bolijo, da bom znorel! Nobeno zdravilo ne zaleže!“

„Stori vendar tako, kakor sem jaz ondan. Kar besnel sem od bolečin. Pa sem brž stekel domov, žena me je tako pristrčno poljubila, da so me vse bolečine minile. Še ti poskusi!“

„Imenitna misel! Ali je tvoja žena zdajle doma?“

Medtem pa je deklica polnila vrečo z dragocenostmi. Vrgla je vanjo zlat križec, dve zlati verižici, z biseri posuto zapestnico, srebrne žličke, skodelice iz najfinejšega porcelana, porlačene krožnike in sto drugih stvari.

Hvala bogu! Je že gotova. Ko je vrečo zavezala, so se ji lesketale oči v neizrekljivi sreči. „Zdaj se pa smeš obrniti!“ mu je zaklicala, „vzemi vrečo! Ali ni težka?“

Starček pa ni mogel govoriti, ampak je kakor v sanjah dvignil vrečo in si jo nadel na rame.

„Toda, sv. Miklavž, ali ne veš, kako je treba reči, kadar človek kako stvar prejme kot darilo?“ „Hvala, hvala,“ je zastokal ves poln zadrege.

„Zdaj me pa nesi v posteljico, sv. Miklavž. Veš, nisem preveč težka.“ In deklica je dvignila obe ročici proti njemu.

Kaj je hotel? Tudi to željo je moral otroku izpolniti. Rahlo jo je vzel v naročje, jo nesel v spalnico, kjer jo je nežno položil v belo posteljico. „Kako ljubezniv znaš biti,“ mu je rekla. „Skloni se še k meni in me poljubi!“ Hitro se je nagnil Miha, poljubil dekletce na čelo in vzdihnil: „Lahko noč!“

Dovolj je dovolj! Molče se je opotekel v otroško sobo in se zjokal kot otrok. Razvezal je vrečo in izložil zopet vse iz nje. Poiskal je v žepu svinčnik in košček papirja in je nanj napisal nekaj besed...

Drugo jutro je našel gospodar tovarnar na marmornati mizi v veži umazan papir s sledečimi besedami: Vaša hčerka me je smatrala nočjo za sv. Miklavža in mi je darovala svoje dragocene stvari. Pustil sem vse v otroški sobi. Prosim, ne jemljite otroku vere, da sem bil jaz pravi Miklavž. Tudi sam sem bil nekoč nedolžen deček, pa sem postal pozneje zločinec. Toda sporebrnil se bom. Ni še prezno. Bog mi bo pomagal.“

Miklavžev večer

Na Miklavžev večer položijo otroci košare in skledice na okno. O polnoči pride veliki prijatelj dobrih otrok in napolni njihove košare in skledice z raznovrstnimi dobrotami. Zgodaj se vlečejo malčki k postelji, da jih parkelj ne more najti. Starši pa odidejo med tem z doma, da bi ne motili sv. Miklavža.

Za to starodavno navado je dobro vedel tudi razbojnik Miha, ki je bil eden najvevarnejših svetrovcev v deželi. Nihče bi ga ne smatral za razbojnika, če ga je videl, kako počasi in slovesno stopa skozi ulice. Star je že, nosi dolge sive lase in prekrasno belo brado. Vsak, ki gre mimo njega, ga ima za častitljivega starčka in se mu spoštljivo umakne. Če bi mu pa mogel kdo pogledati v srce, bi se moral zgroziti radi črnega naklepa, ki ga v njem goji: sklenil je namreč udreti v vilo bogatega tovarnarja iz predmestja.

Imel je pri sebi izvrstno železno pripravo, s katero je odpiral vrata, še nabasan samokres in oster nož, ki naj bi ga branila v nevarnosti. Preko rame je imel vrženo veliko vrečo.

Najprej je s silo odprl kuhinjska vrata in stopil v kuhinjo. Par trenutkov je počakal in prisluškoval

KELAG znižuje gradbeni prispevek

V zadnji številki „Našega tednika“ smo priobčili na 4. strani uradno objavo, s katero sporoča koroška elektricitetna delniška družba (KELAG), da so od 1. decembra letos znatno znižani gradbeni prispevki pri priključku na električno omrežje ali pa pri razširitvi priključka. Na to objavo vse bralce ponovno opozarjamo.

Koroška elektricitetna družba (Kärntner Elektrizitäts-Aktiengesellschaft) - KELAG si prizadeva vzpostaviti pogoje za boljši razvoj koroškega gospodarstva in za povečanje proizvodnje. Zlasti predsednik nadzornega odbora, deželni glavar Ferd. Wedenig, si je prizadeval znižati bremena, ki jih morajo

šilingov. Pri dveh stanovanjskih prostorih je znižan prispevek od 280 na 108 šilingov in pri vsakem nadaljnjem prostoru od 140 na 60 šilingov.

Tudi obrtnikom, ki so morali doslej plačati kot gradbeni prispevek za vsakega pol kilovata pogonskega toka po 245 šilingov, je znižan ta prispevek na 156 šilingov.

KELAG je dajala kmetijstvu že vedno razne ugodnosti. Z novim znižanjem prispevka bodo plačali kmetje pri priključku kot gradbeni prispevek pri površini do 3 hektarov namesto dosedanjih 1400 šilingov le še 1.050 šilingov. Podobno je znižanje tudi pri večjih posevstvih.

Pri napeljavi novega omrežja in pri novih priključkih je doslej zaračunala KELAG kot poseben gradbeni prispevek po 50 odst. obračunskih postavk. Po novem ta prispevek popolnoma odpade. Zlasti to zadnje znižanje stroškov označuje napor Koroške elektricitetne delniške družbe čim bolj razširiti električno omrežje na Koroškem, da bi bila tako čimprej izvedena elektrifikacija tudi in zlasti v onih okoliših, ki doslej še niso uživali gospodarske koristi elektrifikacije.

Od novega znižanja gradbenih prispevkov bodo imeli korist vsi sloji prebivalstva in vsi gospodarski sloji. Poleg gospodarskega efekta pa je bil dosežen z novim znižanjem gradbenega prispevka tudi socialni efekt. S tem ukrepom je namreč doseženo, da se bo še bolj zgostilo električno omrežje na Koroškem, istočasno pa bo tudi omogočena večja poraba toka, to oboje pa je končni cilj Koroške elektricitetne družbe.

Brave, laki, firnež, obloge za tla, krtače, milo dobro in najceneje pri

Farben - Kikel

Celovec - Klagenfurt, Priesterhausgasse 1

plačati kot takozvani gradbeni prispevek odjemalci toka. V smislu teh prizadevanj sta načelstvo in nadzorni odbor z veljavnostjo od 1. decembra letos znižala omenjeni prispevek za več kot 50 odstotkov.

Po vojni je KELAG silno razširila svoje omrežje in povečala proizvodnjo električnega toka. Ko je bila zgrajena elektrarna Kaming je zaradi cenejše proizvodnje toka znižala KELAG ceno električnemu toku za približno 10 odstotkov. Z vedno novimi investicijami so bili vedno novi, tudi od prometa oddaljeni okoliši, priključeni na KELAG-ino električno omrežje. Novi daljnovodi dovajajo električno silo v najbolj oddaljene dele koroške dežele in do naših gorskih kmetov. Vedno večje število odjemalcev toka in obnova našega gospodarstva sta povzročila silno povečanje toka. Ugodnosti, ki jih nudi novi zakon o pospeševanju elektrifikacije, je omogočil znižanje gradbenih prispevkov, kar je odobrilo tudi pristojni minister ing. Waldbrunner.

Nekaj zgledov naj dokaže, kako veliko je novo znižanje gradbenih prispevkov. Medtem ko je bil doslej gradbeni prispevek za en stanovanjski prostor 140 šilingov, je znižan od 1. decembra dalje ta prispevek na 72

KAKO BO S SLADKORJEM?

Letošnje vreme je posebno ugodno vplivalo na zvišanje vsebine sladkorja v sladkorni pesi. Sladkorne tovarne so letos že v polnem obratu. — Medtem ko je bilo leta 1952 zasajene v Avstriji s sladkorno peso 41.900 ha njivske površine, se je letos ta površina znižala na 36.400 ha. Zaradi lanske slabe letine je namreč večje število kmetov

SE NIKOLI TAKO UGODNO!

- Blago za pohištvo
- Zaves
- Preproge
- Posteljina

Radlmayr, Beljak-Villach Postgasse 3

deloma opustilo pridelovanje sladkorne pese ali pa so znižali njivsko površino za sladkorno peso. Pridelek sladkorne pese v lanskem letu so cenili na 8.75 milijonov centov, letos pa je dosegel pridelek na manjši površini okrog 10 milijonov centov sladkorne pese.

Milo in sončno vreme v letošnji jeseni neposredno pred spravljanjem sladkorne pese je vplivalo izredno ugodno na večji odstotek sladkorja v pesi. Medtem ko bi normalno mogli računati, da bi dobili iz 10 milijonov centov sladkorne pese okrog 130 do 135 tisoč ton sladkorja, pa računajo, da bodo dobili letos iz pridelane količine sladkorne pese vsaj 150 tisoč ton sladkorja. Skupna potreba sladkorja v Avstriji pa je letno okrog 170 do 180 tisoč ton. Ako bi tudi letos bila njivska površina za sladkorno peso tako velika kakor lansko leto, bi letos pridelali doma toliko sladkorja, da bi bil vsak uvoz odveč. Tako pa bo še treba uvoziti okrog 30 tisoč ton sladkorja iz Amerike ali pa iz Češkoslovaške.

POMANJKANJE V IZOBILJU

Prvič po izbruhu druge svetovne vojne je proizvodnja hrane bila v preteklem letu v odstotkih večja kakor pa je povečanje prebivalstva sveta. To je razvidno iz poročila, ki ga je izdala prehranjevalna in kmetijska organizacija Združenih narodov (FAO) za leto 1952-53. Vendar pa je mogoče pokazati na ta ugoden razvoj povečanja proizvodnje hrane samo v nekaterih deželah. Medtem namreč ko je mogoče ugotoviti povečanje proizvodnje hrane v nekaterih deželah, pa je treba ugotoviti v drugih deželah občutno pomanjkanje živil. Zlasti dežele vzhodne Azije proizvajajo danes še vedno manj hrane kakor pa pred vojno. Posledica tega pa je, da danes 70 odstotkov vsega prebivalstva sveta nima toliko hrane kakor pa bi bilo to iz zdravstvenih razlogov potrebno. Zato pa omenjeno poročilo prehranjevalne in kmetijske organizacije Združenih narodov posebej poudarja veliko potrebo po povečanju proizvodnje hrane v gospodarsko zaostalih deželah.

Kakovostni čevlji vseh vrst za vsako vreme in vse poklice najceneje

BEHR-čevlji

Beljak - Villach, Italienerstrasse 17

in Widmannngasse 43

OBUTEV ZA SOLSKO MLADINO!

Delavnica za vulkaniziranje J. Peteln

V novembru leta 1951, torej pred dvema letoma, je začel gospod ing. J. Peteln z delom v svojih delavnicah za vulkaniziranje v Velikovcu, Klagenfurterstrasse. Z vzornim strokovnim delom je mogel g. Peteln podjetje vedno bolj izpolnjevati in je danes zato to podjetje že splošno znano, je pa tudi to edino tovrstno podjetje na vsem dolgem odseku ceste od Celovca do Volšperka.

V delavnicah J. Petelna v Velikovcu vam v kratkem času in solidno izvršijo popravila vseh avtopnevmatik, zračnic, vseh vrst gumijastih oblačil, škorenj in gumijastih plaščev. Poleg reparaturne delavnice je tudi velika zaloga Semperit-avto-pnevmatik vseh dimenzij.

Posebej bi radi še opozorili kmetovalce, da morejo v delavnicah za vulkaniziranje popraviti tudi največje poškodbe na gumijastih kolesih. Zato je priporočljivo vedno najprej vprašati v delavnicah J. Petelna, če je mogoče poškodbo popraviti z vulkaniziranjem in šele nato naj bi se morebiti odločili za nov nakup.

Kdor je imel kdaj opraviti v delavnicah za vulkaniziranje v Velikovcu, ta si drugič ne bo pomišljal, kam naj da v popravilo vsakovrstne gumijaste predmete: Samo v delavnico za vulkaniziranje J. Petelna v Velikovcu.

dro.

NAJLEPŠE DARILLO ZA

Božič, Miklavža in vsako priliko

Slovenska kuharica

XI. izdaja

S. M. F. KALINSEK

Knjiga obsega 750 strani z lepimi slikami. — Slovensko kuharico naročite pod naslovom „Kranjski Janez“, Naš tednik — Kronika, Celovec, Viktoringer Ring 26.

Praktična kuharica

VI. izdaja

PAVLA ZAKONJSEK

Knjiga obsega 270 strani in ima bogato izbiro z nasveti in navodili. Praktično kuharico naročite pod naslovom „Kranjski Janez“, Naš tednik — Kronika, Celovec, Viktoringer Ring 26

MOPED HMW 50, novo praktično motorno kolo

Tovarna motorjev v Halleinu (Halleiner Motorenwerke) je začela pred dvema letoma z izdelovanjem posebnega lahkega motornega kolesa, ki se

torna kolesa tudi doma v Avstriji. Razmeroma zakasnela dobava motornih koles domačim zanimancem je posledica raznih zakonitih določil, zaradi

v konstrukciji zmogljivost motornega kolesa malenkostno zmanjšana, bo kljub temu kolo tipa MOPED HMW 50 gotovo v kratkem v Avstriji zelo priljubljeno. To je posledica izredno posrečene izdelave in pa čudovito nizka cena, katere gotovo ne bo mogla nobena tovarna še znižati.

Motor novega MOPED kolesa ima 49,9 cm dvizne vsebine — Hubvolumen (dvig 44 mm, izvrtina 38 mm). Pri 4.500 U/min daje motor 2,2 konjski sili, kar odgovarja 44 konjskim silam na liter (44 HP/L).

Motor dobavi tovarna po želji naročnika z dvojno ali enojno prestavo. Vklopiti in izklopiti pa je mogoče motor z navadnim okretnim prijemom na vklopnem vzvodu na koncu leve balanse na motorjem kolesu, tako kakor je to pri različnih tipih težjih motornih koles. Pri drugem tipu motornih MOPED koles pa je zagon še bolj enostaven. Kolo MOPED vozimo s hitrostjo 6-7 km na uro (torej skoraj navadna peš-hoja) in motor se sam vklopi. Nato je treba s prijemom na plinskem vzvodu uravnati hitrost. Kakor hitro pade hitrost pod 6 km/h, se motor avtomatično izklopi iz prenosa sile. Večje enostavnosti si že skoraj ne moremo zamisliti.

Okvir MOPED motornega kolesa je izdelan izredno okusno iz brezživnih cevi; v ta okvir so nato vde-

lani ostali potrebni deli. Vzvod za pogon z nogo žal ni montiran direktno na motor, ker bi bilo to proti avstrijskim predpisom. Ti predpisi tudi omejujejo hitrost. Paralelogram-peresne vilice zelo dobro izravnavajo vse tresljaje zaradi neravne ceste, v kolikor teh tresljajev že ne zmanjša pnevmatika. Peresne vilice izravnavajo tudi male sunke pri vožnji. Zaviiranje omogočata dve zavori, s stopalom (pedalom) na zadnjem kolesu in z bobnom na prednjem kolesu. Pri daljši vožnji navzdol pa deluje motor sam kot zavora. Na MOPED motorjem kolesu, ki tehta 33 kg, je montiran bencinski tank z vsebino 5,5 litrov. To omogoča, da se moremo z MOPED motornim kolesom peljati do 400 km daleč. Močen svetlobni reflektor z zasenčenjem, zelo udobno sedalo, priprava za prtljago, pumpa, različno orodje in še marsikaj drugega je dokaz, da je tovarna mislila res na vse, kako bi mogla dobaviti naročnikom najboljšo lahko motorno kolo.

To hočejo tudi zastopniki halleinške tovarne motorjev na Koroškem:

Tvrška JOHAN LOMSEK, St. Lips

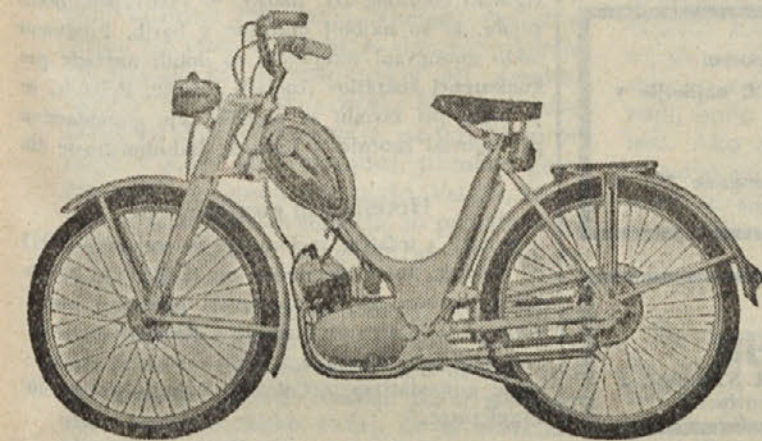
Tvrška NIEMIEZ & RIEPL, Velikovec

Tvrška FRANC ORASCH, Zelezna Kapla

Tvrška FRANC SCHNABL, Bistrica ob Zilji

Tvrška KERN, Celovec

Tvrška F. RUTTER, Beljak

MOPED HMW 50

Lična izdelava

Elegantna oblika

Velika zmogljivost

Nizka cena

imenuje MOPED. V minuli sezoni je tovarna dobavila Holandski že 12.000 motornih koles te nove vrste. Sedaj pa bo začela tovarna prodajati ta mo-

katerih je bilo potrebno tudi deloma spremeniti konstrukcijo koles, po katerih je veliko povpraševanje v inozemstvu. Četudi je vsled te izpremembe

Novo 50 - ccm

MOTORNO KOLO HMW 50

z eno prestavo, normalna izdelava, S 3.100.— Vozno dovoljenje nepotrebno
z eno prestavo, pokroman, s tahometrom S 3.400.— Brez obdavčenja
z dvema prestavama, normalna izdelava S 3.300.— Brez zavarovanja
z dvema prestavama, pokroman s tahometrom S 3.600.—

Plačevanje v 12 mesečnih obrokih

FA. JOHAN LOMSEK

ST. LIPS, POSTA EBERNDORF

MOPED HMW 50

novo 50 ccm LAHKO MOTORNO KOLO od S 3.100.— do S 3.600.—, takoj dobavljivo
Brez davka — Brez zavarovanja — Brez vozne izkaznice
Tvorniško zastopstvo. — Trgovina s stroji, kolesi, štedilniki in pečmi.

Franz Schnabl

BISTRICA OB ZILJI — FEISTRITZ a. d. Gail
Telefon številka 9

NOVO 50 ccm

Motorno kolo HMW 50

PRISPELO 3.000.— ŠILINGOV

Vozno dovoljenje ni potrebno
Ni obdavčeno
Ni potrebno zavarovanje

Tvorniško zastopstvo in specialna delavnica za foxinette

Franz Orasch

Prodajalnica in popravilnica
ZELEZNA KAPLA — Telefonska številka 21

NOVO 50 - ccm

MOTORNO KOLO HMW 50

na razpolago S 3.100 do 3.600.—

Vozno dovoljenje ni potrebno
Obdavčenja ni
Zavarovanje ni predpisano

Tovarniško zastopstvo

RADIOHAUS KERN

CELOVEC - KLAGENFURT, BURGASSE 4

MOPED HMW 50

novo 50 ccm LAHKO MOTORNO KOLO od S 3.100.— do S 3.600.—, takoj dobavljivo
Brez davka — Brez zavarovanja — Brez vozne izkaznice
Pri nakupu kolesa od novembra do januarja 3% popusta in plačilo v obrokih

Tvorniško zastopstvo in popravila:

F. RUTTER

Motorna vozila in potrebščine

BELJAK-VILLACH, Italiener Strasse 22

Zastopstvo: Puch in Zündapp — Vsi nadomestni deli in oprema

5 Heute noch
Krampusbäckerei
backen!
DEZEMBER

6 Weihnachts
Lebküchen
backen!
Sollen
abliegen!
DEZEMBER

König
BACKPULVER
mit den
Bilderrezepten
auch in den neuen König-Kochbüchern!

SUDEXPORT E. JOSIPOVIČ

TRST, VIA MAZZINI 15

Največje podjetje za

**DARILNE
POŠILJKE**

V treh letih je bilo odposlano nad 100.000 pošilk. Zahtevajte cenike za živila, tekstilno blago in druge potrebščine.

V AVSTRIJI NAS ZASTOPA: DR. E. HRASNICA, WIEN IX.
Universitätsstraße 4/8.

Odprli smo novo prodajalnico v isti hiši!

RADIO PRINZ

CELOVEC — KLAGENFURT, KARDINALPLATZ 8. TELEFON 20-33
PODRUŽNICA: ZELEZNA KAPLA, PRIBILHAUS

Neprekosljiva je naša izbira v našem oddelku za radijske aparate in električne priprave kakor tudi v oddelku za gramofonske plošče in lestence.

Oglejte si prosim v izloženih oknih naše posebne ponudbe ob priliki otvoritve.

Kmetije, pozor!

Pridelovanje lana in konoplje

Ne pozabite v prihodnjem gospodarskem letu na pridelovanje lana in konoplje!

Pridelovanje lana in konoplje — je brezdvomno dobičkanosno! Pridelovanje lana in konoplje — izboljšuje zemljo! Pridelovanje lana in konoplje — nudi kmetici najugodnejšo priliko, da zelo ugodno dobi z zamenjavo pri pralilnici lana v Brežah različne vrste platna in tkanin. Pridelovanje lana in konoplje — podpira domačo industrijo, omogoča delo in daje kruh! — Zaradi nabave semena sporočite pravočasno pralilnici lana v Brežah njivsko površino. — Brezplačna navodila in nasvete vam daje

Pralilnica lana na Koroškem - Flachsroste Friesach, Krnt.

Voljo živo da SCHLEPPE-PIVO

*Moden
Diekl*

**Vam nudi
več**

iz lastne tvornice
obleke

Damski plašči
od S 395.-
do 1.450.-

moški plašči
od S 395.-
do 1.850.-

v največji izbiri

Moden-Diekl

CELOVEC-KLAGENFURT; PARADEISERGASSE 4

**Solid
Leistungsfähig
Altbekannt
MÖBEL
Altbewährt**

Klagenfurt, St.-Veiter-Straße 15
Telefon 22-58

Eternit

Albert Fleischmann

KROVSKI MOJSTER

CELOVEC-KLAGENFURT
Wulfengasse 2a - Tel. 15-23

Vogal Viktringer Ring-a
nasproti deželne vlade.

ČEVLJI

Graf

SO RES NAJBOLJSI

Celovec - Klagenfurt, Burgg.

Gumijasti škornji, delavski čevlji
najceneje v trgovini s čevlji
NEUNER — Klagenfurt

KINO

CELOVEC-KLAGENFURT
PRECHTL

Od 5. do 6. XII.: „Dumbo, der
Elefant“
Od 8. do 10. XII.: „Das Geheimnis
der Indianerin“

STADTTHEATER

Od 4. do 7. XII.: „Die Rache des
schwarzen Adlers“
Od 8. do 10. XII.: „Der Fluch der
Tempelgötter“

MALI OGLASI

Damska frizerka Matilda Zotter,
Celovec, Salmstrasse 3.

„ADRIA-Getränke“ R. in K. Barišič
Ebental-Zrelec, prvovrstno žgane
pijače PLAVEGA JADRANA

Sanitarne naprave, centralne kurjave, vodovodne napeljave
ANDLINGER, Celovec, Adlberg,
telefon 20-52. Strokovni nasveti in
brezplačni proračuni. Dobave po
tovarniških cenah. Električne črpalke. Vse na zalogi.

Vodilna trgovina za matracni gradl, blago za pohištvo, polnilni material, juto, oprtnice, motvoz, juto za dekoracije NEDELKO, Celovec 8.-Mai-Strasse 11.

Zamenjam pohištvo za smrekov mizarški les vseh debelin Rudolf SLAMA, Celovec St. Veiter Str. 15.

*Za Božič
samo dobro*

Tschernutter-BLAGO

Celovec-Klagenfurt, Karfreitstraße 1

VOLNA ZA PLETENJE

v vseh barvah nadalje poceni

VOLNA ZA NOGAVICE najbolje v predilnici

R. LINDNER

BELJAK-VILLACH, Rathausgasse Nr. 8
vis-a-vis Fugger-kleti

CE PLAŠČ, potem samo pri

WALCHER-ju

CELOVEC, 10.-OKTOBER STRASSE 2
ker je poceni in najbolje kakovosti.

URADNE OBJAVE

Koroška zbornica obrtnega gospodarstva
Zavod za pospeševanje gospodarstva

Praktični tečaj za mešanje pijač (miksture)
v Celovcu

V ponedeljek, dne 7. do četrta, dne 10. decembra 1953, vsakokrat od 8. do 10. in od 14. do 16. ure. Kraj tečaja: Zavod za pospeševanje gospodarstva pri trgovski zbornici, III. nadstr. — Predvajane bodo pijače, ki so najbolj običajne v barih. Predvsem bodo upoštevani recepti, ki so dobili nagrade pri konkurenci koktajlov (cocktail) 1950-52. Prijavitelj se je takoj pri zavodu za pospeševanje gospodarstva pri trgovski zbornici v Celovcu, Bahnhofstrasse 40.

Hotelirji in gostilničarji!

V zvezi s tečajem za kuhanje in serviranje 1953 bo v petek, dne 4. decembra, od 15.30 do 17.30 posebna razstava, ki bo upoštevala predvsem aranžaje mape plošč (Plattenarrangement). Razstava bo v učenem prostoru (učilnica v kleti) zavoda za pospeševanje gospodarstva v Celovcu, Bahnhofstrasse 40. Vstop prost.

Za kolone

dobite vse mešane in žlahtne začimbe pri

MAX GRAMILLER
Celovec-Klagenfurt, Adlberggasse 14

**PISALNI STROJI
RACUNSKI STROJI**
Nakup, prodaja, zamenjava,
posojanje

K. TRAPP, Klagenfurt
Karfreitstrasse 8, tel. 15-43

Harmonij pristen palisander s klavirsko mehaniko na prodaj. Dopiši na upravo našega lista.

Gumijaste termo-steklenice, najcenejše GUMMIHAUS Wiedner, Celovec-Klagenfurt, Bahnhofstrasse Nr. 33.

Usnjene pumparice in lumberčki najceneje v strokovni trgovini NEUNER, Celovec - Klagenfurt, St.-Veiter Strasse.

Ure, zlatnina ugodno FRIEDRICH Celovec - Klagenfurt, Makrtplatz.

Plašči, plašči, plašči

modelni, čista volna, prvovrstno ateljejsko delo, po nedoseženo nizkih cenah samo v trgovski hiši

G. Umschaden

Velika prodaja
na obroke se nadaljuje

Celovec, Bahnhofstraße 7, Am Fleischmarkt